KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2019/2120

(2019. gada 24. jūnijs)

par valsts atbalstu SA.33078 (2015/C) (ex 2015/NN), ko Beļģija sniegusi *JCDecaux Belgium Publicité*

(izziņots ar dokumenta numuru C(2019) 4466)

(Autentisks ir tikai teksts franču un nīderlandiešu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu;

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu;

uzaicinājusi ieinteresētās personas iesniegt piezīmes saskaņā ar iepriekš minētajiem noteikumiem ([1]) un ņemot vērā šīs piezīmes,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

(1) Komisija ar 2011. gada 19. aprīļa vēstuli, kas reģistrēta 2011. gada 26. aprīlī, saņēma *Clear Channel Belgium* (turpmāk – "*CCB*") sūdzību pret Beļģijas valsti par nelikumīga atbalsta, kas nav saderīgs ar iekšējo tirgu, iespējamu piešķiršanu šā uzņēmuma konkurentam *JCDecaux Street Furniture Belgium* (turpmāk – "*JCD*"), iepriekš – *JCDecaux Belgium Publicité SA*.

(2) 2013. gada 29. maijā Komisija saņēma otro sūdzību par nelikumīga un nesaderīga atbalsta iespējamu piešķiršanu *JCD*. Sūdzības iesniedzējs (turpmāk – "otrais sūdzības iesniedzējs") vēlējās, lai viņa identitāte netiktu atklāta.

(3) Komisija ar 2015. gada 24. marta vēstuli informēja Beļģiju par savu lēmumu sākt Līguma par Eiropas Savienības darbību (turpmāk – "LESD") 108. panta 2. punktā noteikto procedūru attiecībā uz šiem iespējamiem atbalsta pasākumiem.

(4) Komisijas lēmums par procedūras sākšanu (turpmāk – "sākšanas lēmums") tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* 2015. gada 19. jūnijā ([2]). Komisija aicināja ieinteresētās personas iesniegt savas piezīmes par attiecīgajiem iespējamajiem atbalsta pasākumiem.

(5) Beļģija iesniedza savas piezīmes 2015. gada 21. jūlijā. Komisija saņēma rakstveida piezīmes no *CCB* 2015. gada 16. jūlijā un no otrā sūdzības iesniedzēja, kurš vēlējās, lai viņa identitāte netiktu atklāta, un *JCD* – 2015. gada 17. jūlijā. Komisija ar 2015. gada 24. jūlija un 13. augusta vēstulēm nosūtīja Beļģijai ieinteresēto personu piezīmes par sākšanas lēmumu. Komisija saņēma Beļģijas komentārus par šīm piezīmēm ar 2015. gada 2. oktobra vēstuli.

(6) Diskusijas un papildu vēstuļu apmaiņa notika arī ar Beļģijas iestādēm, *JCD* un *CCB*. Šajā jautājumā Komisija 2016. gada 15. aprīlī nosūtīja informācijas pieprasījumu Beļģijai un ieinteresētajām personām. Beļģija atbildēja uz informācijas pieprasījumu 2016. gada 20. jūnijā un nosūtīja papildu piezīmes 2017. gada 26. janvārī, 2017. gada 20. februārī, 2017. gada 20. martā un 2019. gada 23. janvārī.

(7) *CCB* nosūtīja papildu piezīmes 2015. gada 1. decembrī, 2016. gada 23. maijā, 2016. gada 20. septembrī un 2017. gada 24. martā. *JCD* nosūtīja papildu piezīmes 2015. gada 12. oktobrī, 2016. gada 29. martā, 2016. gada 15. jūlijā un 2017. gada 16. maijā.

([1]) OV C 203, 19.6.2015., 12. lpp.
([2]) Turpat.

(8) *CCB* 2015. gada 16. jūlijā iesniegtajās piezīmēs par Komisijas sākšanas lēmumu bija iekļauta papildu sūdzība par *JCD*.

2. **SŪDZĪBU APRAKSTS**

2.1. **Sūdzības iesniedzējs *CCB* un iespējamais atbalsta saņēmējs *JCD***

(9) *CCB* un *JCD* ir divi no galvenajiem dalībniekiem vides reklāmas nozarē Beļģijā. Abi uzņēmumi pieder pie starptautiskām grupām, kas darbojas liela un maza formāta vides reklāmas nozarē.

(10) *CCB* ir meitasuzņēmums starptautiskajai grupai *CC Media Holding*, kurai pieder *Clear Channel Communication Inc.* – daudznacionāls uzņēmums, kura galvenā mītne atrodas Amerikas Savienotajās Valstīs un kas darbojas 28 valstīs Eiropā, Āzijas un Klusā okeāna valstīs un Latīņamerikā. Beļģijā *CCB* apkalpo tūkstošiem maza un liela formāta reklāmas iekārtu; tas nodrošina arī ielas mēbeļu un koplietošanas velosipēdu sistēmu piegādi un apsaimniekošanu.

(11) *JCD* ir Beļģijas meitasuzņēmums Francijas uzņēmumam *JCDecaux SA*, kas ir pasaules mēroga dalībnieks vides reklāmas nozarē un ielas mēbeļu piegādes, izvietošanas un uzturēšanas, kā arī koplietošanas velosipēdu piegādes un sistēmu apsaimniekošanas jomā.

(12) *CCB* iesniegtā sūdzība, uz kuru attiecas šis lēmums ([3]), attiecas uz abām turpmāk aprakstītajām reklāmas iekārtu daļām. Otrā sūdzības iesniedzēja iesniegtā sūdzība attiecas tikai uz otro reklāmas iekārtu daļu.

2.2. **1984. gada līgumā minētās reklāmas iekārtas**

2.2.1. *Pamatinformācija*

(13) Briseles pilsēta ([4]) un *JCD* noslēdza divus līgumus par reklāmas iekārtu uzstādīšanu Briseles pilsētā – vienu 1984. gadā, bet otru 1999. gadā. Abi līgumi attiecas uz ielas mēbeļu uzstādīšanu, par ko atlīdzina ar reklāmas iekārtām, kuru izmērs ir aptuveni 2 m^2, un tās ir statņi, uz kuriem var izvietot reklāmu (vienu vai divus reklāmas paneļus un pat sešus paneļus iekārtās, kas aprīkotas ar ritināšanas mehānismu katrā pusē). Maza formāta vides reklāmai Beļģijā ir tāda īpatnība, ka maza formāta reklāmas paneļi parasti tiek integrēti ielas mēbelēs.

(14) Abiem līgumiem, par ko iesniegta sūdzība, ir atšķirīgas iezīmes, kas aprakstītas turpmāk.

(15) 1984. gada 16. jūlija līgums (turpmāk – "1984. gada līgums"), kas noslēgts uz 15 gadiem, paredzēja, ka *JCD* autobusu pieturās un ielas mēbelēs uzstāda un var izmantot reklāmas stendus ar nosaukumu "mupi" (tie sastāv no diviem paneļiem, no kuriem viens ir paredzēts Briseles pilsētai, bet otru paneli *JCD* drīkst izmantot reklāmai) ar šādiem nosacījumiem:

i) līgumā nebija paredzēti nekādi *JCD* maksājumi Briseles pilsētai par šo paneļu nomu, izmantošanas tiesībām vai kā atlīdzība par *JCD* rīcībā nodotajiem paneļiem, toties *JCD* bija jānodrošina Briseles pilsētai vairāki pakalpojumi natūrā – atkritumu tvertņu, sabiedrisko tualešu un elektronisko avīžu bezmaksas apkalpošana un Briseles pilsētas vispārīgā plāna, tūrisma un viesnīcu plāna, kā arī gājēju celiņu plāna, izstrāde;

ii) katru reklāmas iekārtu drīkstēja ekspluatēt 15 gadus, un tās varēja uzstādīt visā 1984. gada līguma darbības periodā, un šis līgums arī bija spēkā 15 gadus (no 1984. līdz 1999. gadam). Līdz ar to 1999. gadā, kad beidzās 1984. gada līgums, daudzas reklāmas iekārtas, uz kurām attiecās 1984. gada līgums, joprojām varēja izmantot līdz to 15 gadu ekspluatācijas perioda beigām.

([3]) Šis lēmums neattiecas uz *CCB* papildu sūdzību, kas minēta 8. apsvērumā attiecībā uz iekārtām, uz kurām attiecas 1999. gada līgums, jo uz to neattiecās oficiālā izmeklēšanas procedūra (skatīt arī 69. apsvērumu).

([4]) Briseles pilsēta ir oficiālais nosaukums pašvaldībai, kas atrodas Galvaspilsētas Briseles reģiona centrā. Briseles pilsētu ieskauj 18 savstarpēji cieši integrētas pašvaldības, kas ietilpst vienā lielā administratīvā vienībā, kura veido Galvaspilsētas Briseles reģionu. Galvaspilsētas Briseles reģionā darbojas valdība un parlaments. Tas ir pilsētu komplekss, kuru apdzīvo aptuveni 1 200 000 iedzīvotāju, un tā daļas veido unikālu rajonu, ko parasti dēvē par Briseli.

(16) 1999. gada 14. oktobra līgums (turpmāk – "1999. gada līgums") aizstāja 1984. gada līgumu pēc Briseles pilsētas izsludinātā konkursa par ielas mēbeļu iegādi un izvietošanu, kā arī uzturēšanu un apsaimniekošanu, nodrošinot informatīvos paneļus, autobusu pieturas un displeja tipa stendus, no kuriem daļu drīkstēja izmantot reklāmas nolūkiem, un šajā konkursā uzvarēja *JCD*.

(17) Kaut arī šis līgums attiecās uz līdzīgām ielas mēbelēm kā 1984. gada līgums, 1999. gada līgums (kas tika noslēgts uz 15 gadiem) paredzēja, ka:

i) jaunās ielas mēbeles, uz kurām attiecas šis līgums, pieder Briseles pilsētai ([5]), un *JCD* maksā ikmēneša nomas maksu par to izmantošanu reklāmas vajadzībām;

ii) *JCD* jādemontē visas iepriekšējās ielas mēbeles, kas uzstādītas, pamatojoties uz iepriekšējiem līgumiem starp Briseles pilsētu un *JCD*. Lai ņemtu vērā tās ielas mēbeles, uz kurām attiecās 1984. gada līgums un kuru 15 gadu ekspluatācijas periods joprojām turpinājās, laika grafiks, kas tika pievienots 1999. gada līgumam (turpmāk – "10. pielikums"), noteica konkrētus datumus, kad šie dažādie paneļi bija jādemontē (laikā no 1999. līdz 2010. gadam). 10. pielikumā tika uzskaitītas 282 autobusu pieturas un 198 displeja tipa iekārtas, uz kurām joprojām attiecās 1984. gada līguma noteikumi, norādot to atrašanās vietas un attiecīgos demontāžas datumus.

2.2.2. *Sūdzības priekšmets*

(18) *CCB* uzskata, ka *JCD* ir guvis labumu no nesaderīga valsts atbalsta, turpinot atsevišķu 1984. gada līguma iekārtu izmantošanu pēc 1999. gada līgumā paredzētā demontāžas datuma un nemaksājot Briseles pilsētai ne nomu, ne nodokļus.

2.3. ***Villo* reklāmas iekārtas**

2.3.1. *Pamatinformācija*

(19) Lai savā teritorijā izveidotu elastīgu mobilitātes piedāvājumu, Galvaspilsētas Briseles reģions nolēma ierīkot publiskajā telpā koplietošanas velosipēdu automatizētu nomas sistēmu.

(20) Šim nolūkam 2008. gada 15. martā reģions izsludināja konkursu, kurā 2008. gada 13. novembrī uzvarēja *JCD*. Galvaspilsētas Briseles reģions 2008. gada 5. decembrī noslēdza sabiedrisko pakalpojumu koncesijas līgumu ar *JCD* par *Villo* automatizētās velosipēdu nomas sistēmas ekspluatāciju Galvaspilsētas Briseles reģiona teritorijā (turpmāk – "*Villo* līgums"), un tā kopējais ilgums bija 15 gadi (2011. gadā šis līgums tika pagarināts par diviem gadiem tā izpildes aizkavēšanās dēļ). Šis līgums paredzēja:

i) automatizētas velosipēdu nomas sistēmas uzstādīšanu un apsaimniekošanu (2 500 velosipēdi 200 stacijās pirmajā posmā, kas sākās 2009. gada 16. novembrī, un otrajā posmā no 2011. gada bija paredzēts šo skaitu palielināt līdz 5 000 velosipēdiem), kopumā uz 15 gadu periodu (līdz 2026. gadam);

ii) reklāmas iekārtu apsaimniekošanu un ekspluatāciju velosipēdu nomas sistēmas finansēšanai, papildus klientu maksājumiem. Šim nolūkam *JCD* izmanto reklāmas iekārtas, kas integrētas velosipēdu stacijās, kā arī atsevišķas iekārtas, kas neatrodas šajās stacijās (lielākoties to reklāmas laukumi ir 2 m^2, kā arī 8 m^2).

(21) Plānotais kopējais apgrozījums visā šīs koncesijas darbības laikā bija aptuveni [100–150] miljoni EUR. Aptuveni [30–40] % ieņēmumu sedz lietotāji, bet pārējo daļu – reklāma.

(22) Turklāt sarunu gaitā par *Villo* līgumu reģions piešķīra *JCD* vairākus finanšu pasākumus, kas nebija minēti uzaicinājumā uz konkursu ([6]):

i) atbrīvojumu no atlīdzības par Galvaspilsētas Briseles reģiona publiskās platības izmantošanu reklāmas iekārtās, kuru laukums ir 8 m^2; šā atbrīvojuma maksimālā summa tiek ierobežota ar [50 000–150 000] EUR gadā ([7]);

([5]) Maksājot fiksētu neto cenu par piegādātiem, pilnībā aprīkotiem, uzstādītiem un darbgataviem produktiem.

([6]) Šie elementi tika iekļauti *Villo* līguma papildinājumā, kas tika noslēgts 2011. gada 9. jūnijā.

([7]) Minētā atlīdzība ir noteikta kā […] EUR gadā par katru iekārtu. Maksimālā atlīdzības summa, kas *JCD* būtu jāmaksā bez atbrīvojuma, ir […] iekārtas ar laukumu 8 m^2 × […] EUR par katru iekārtu = [50 000–150 000] EUR.

ii) reģionālo nodokļu neprognozējamības klauzulu (lai neitralizētu reģionālo nodokļu izmaiņas) – princips ir tāds, ka gadījumā, ja palielinās reģionālie nodokļi, *JCD* var saņemt kompensāciju par šo pieaugumu; tomēr šī klauzula nekad nav piemērota;

iii) cenu pārskatīšanas klauzulu saistībā ar pašvaldību nodokļiem (lai neitralizētu pašvaldību nodokļu palielinājumu) – princips ir tāds, ka gadījumā, ja pašvaldību nodokļi palielinās, pārsniedzot 75 EUR/m^2, *JCD* saņem kompensāciju par šo pieaugumu; Beļģijas iestādes sākotnēji uzskatīja, ka šajā klauzulā paredzētā kompensācija nedrīkst pārsniegt [250 000–350 000] EUR gadā ([8]).

2.3.2. *Sūdzības priekšmets*

(23) *CCB* un otrais sūdzības iesniedzējs uzskata, ka *JCD* ir guvis labumu no valsts atbalsta, izmantojot finansējumu *Villo* līgumam.

(24) Sūdzības iesniedzēji apgalvo, ka visi šie finansēšanas pasākumi (reklāmas iekārtu izmantošana un *JCD* piešķirtie papildu pasākumi) ir valsts atbalsts.

(25) Turklāt šādu valsts atbalstu nevar uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz Savienības noteikumiem par sabiedrisko pakalpojumu kompensēšanu un jo īpaši uz Komisijas Lēmumu 2012/21/ES ([9]) (turpmāk – "2012. gada VTNP lēmums"), jo *JCD* saņemtu ļoti lielu pārmērīgu kompensāciju (jo īpaši tādēļ, ka *JCD* piešķirto reklāmas iekārtu skaits ir pārāk liels).

3. ANALĪZE PAR 1984. GADA LĪGUMĀ MINĒTAJĀM REKLĀMAS IEKĀRTĀM

3.1. Procedūras sākšanas pamatojums

(26) Komisija uzskata, ka attiecībā uz konkrētajām reklāmas iekārtām, kuras *JCD* ekspluatē Briseles pilsētas teritorijā saskaņā ar 1984. gada līgumu un kuras tika saglabātas pēc plānotajiem demontāžas datumiem (kas norādīti 1999. gada līguma 10. pielikumā), ir izpildīti kumulatīvie valsts atbalsta kritēriji, tādēļ šis pasākums ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

(27) Tā kā šķita, ka a priori nav izpildīts neviens no nosacījumiem atbalsta atzīšanai par saderīgu, Komisija nolēma sākt LESD 108. panta 2. punktā paredzēto procedūru.

3.2. Ieinteresēto personu iesniegtās piezīmes par sākšanas lēmumu

(28) Komisija saņēma piezīmes no *CCB* un *JCD*, un tie ir apkopoti turpmāk.

3.2.1. *CCB iesniegtās piezīmes*

(29) Atbildot uz sākšanas lēmumu, *CCB* norāda, ka piekrīt Komisijas analīzei, saskaņā ar kuru tas, ka *JCD* izmanto vairākas reklāmas iekārtas, kas Briseles pilsētas teritorijā uzstādītas saskaņā ar 1984. gada līgumu un tiek saglabātas pēc plānotajiem demontāžas datumiem, nemaksājot ne nomu, ne nodokļus, ir uzskatāms par valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta nozīmē un nav saderīgs ar iekšējo tirgu.

(30) *CCB* arī piekrīt Komisijas viedoklim, ka pastāv nopietnas šaubas par tā kompensācijas mehānisma, uz kuru atsaucas Beļģijas iestādes, atbilstību un piemērotību, lai varētu pamatot šo strīdīgo iekārtu saglabāšanu pēc to plānotajiem demontāžas datumiem. Kā norāda *CCB*, Beļģijas iestādes nesniedz nekādus pierādījumus tam, ka šis kompensēšanas mehānisms bija oficiāli ieviests pirms attiecīgo iekārtu nelikumīgās saglabāšanas.

([8]) Skatīt sākšanas lēmuma 82. apsvērumu.

([9]) Komisijas 2011. gada 20. decembra Lēmums 2012/21/ES par Līguma par Eiropas Savienības darbību 106. panta 2. punkta piemērošanu valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (OV L 7, 11.1.2012., 3. lpp.).

(31) *CCB* uzstāj, ka labums, kuru *JCD* guva no 1984. gada iekārtu ekspluatācijas, neievērojot plānotos demontāžas datumus, pārsniedz 2 150 000 EUR. bez procentiem. *CCB* atsaucas uz diviem tiesu izpildītāja konstatējumiem, kas pēc pieprasījuma sniegti 2007. gada 3. decembrī un 2009. gada 21. decembrī, veicot to ielas mēbeļu inventarizāciju, kuras uzstādītas saskaņā ar 1984. gada līgumu un minētajos datumos vēl joprojām nebija novāktas. *CCB* arī norāda, ka pašu Beļģijas iestāžu atsaukšanās uz šiem tiesu izpildītāja konstatējumiem, kas izdarīti pēc *CCB* pieprasījuma (skatīt 3.3.2. punktu), liecina, ka Beļģijas iestādes neveica to iekārtu konkrētu uzraudzību, kuras tika saglabātas pēc sākotnēji paredzētajiem datumiem, un, tā kā nav pierādījumu par pretējo, to iekārtu skaits, kas jāņem vērā, aprēķinot *JCD* piešķirto labumu, sasniedz 86, proti, 119 reklāmas paneļus.

(32) Visbeidzot, *CCB* piekrīt Komisijas secinājumam, saskaņā ar kuru no 2002. gada nodokļi par šīm reklāmas iekārtām bija jāmaksā neatkarīgi no sākotnējā līguma. Tādējādi 1984. gada līgumā minēto iekārtu priekšlaicīga aizvākšana neliktu *JCD* zaudēt nodokļu ietaupījumus, jo nodokļi par minētajām iekārtām jebkurā gadījumā jāmaksā, ja iekārtas tiek saglabātas, un tas atspēko argumentu, ka priekšlaicīgā un vēlīnā demontāža savstarpēji kompensējas minēto nodokļu aspektā. *CBB* arī atkārtoti uzsver, ka šie nodokļu atvieglojumi *JCD* radīja būtiskus konkurences izkropļojumus Beļģijas vides reklāmas tirgū un nelabvēlīgus konkurences apstākļus, ņemot vērā to, ka *JCD* konkurentiem, tostarp *CCB*, bija jāmaksā nodokļi par reklāmu iekārtās, kuras tie ekspluatē Briseles pilsētas teritorijā.

(33) *CCB* konstatē, ka Briseles Apelācijas tiesa 2016. gada 29. aprīļa spriedumā atzina – *JCD* nav ievērojis demontāžas datumus, kas noteikti 1999. gada īpašās tirgus specifikācijas 10. pielikumā, un vairākus gadus ir prettiesiski izmantojis daudzas reklāmas iekārtas Briseles pilsētas publiskajā telpā ([10]). *CCB* arī konstatē, ka šī tiesa noraidīja *JCD* iesniegto argumentu par priekšlaicīgās un vēlīnās demontāžas savstarpējo kompensēšanos.

(34) *CCB* uzskata, ka reklāmas ieņēmumus, kas iegūti, komerciāli izmantojot reklāmas iekārtas, kuras saglabātas pēc datuma, kad tās bija plānots demontēt saskaņā ar 10. pielikumu, arī var atzīt par valsts līdzekļiem, jo valsts pati varēja šīs iekārtas ekspluatēt.

(35) Piezīmēs, kas iesniegtas 2015. gada 16. jūlijā par Komisijas sākšanas lēmumu, *CCB* iesniedza papildu sūdzību pret *JCD* par nodokļiem, kurus *JCD* nav samaksājis Beļģijas valstij par iekārtām, uz kurām attiecas 1999. gada līgums.

3.2.2. *JCD iesniegtās piezīmes*

(36) *JCD* savās piezīmēs par 2015. gada 17. jūlija sākšanas lēmumu norāda, ka valsts iestādei (šajā gadījumā – Briseles pilsētai) ir pienākums nodrošināt ekonomisko līdzsvaru līgumiem, kuru līgumslēdzēja puse tā ir. Tādēļ, kā uzskata *JCD*, lai kompensētu zaudētos ieņēmumus no reklāmas, kas radušies priekšlaicīgi demontējot attiecīgās iekārtas, un lai nodrošinātu 1984. gada līguma ekonomisko līdzsvaru, Briseles pilsēta loģiski ir atļāvusi pēc paredzētā demontāžas datuma saglabāt un izmantot līdzvērtīgu skaitu citu iekārtu, uz kurām attiecas 1984. gada līgums. Šajā jautājumā *JCD* apgalvo, ka kompensēšanas realitāte ir neapstrīdama un to var konstatēt, izmantojot dažādus pierādījumus, tostarp daudzus Briseles pilsētas iesniegumus un rakstveida dokumentus, sākotnējās izmeklēšanas ietvaros.

(37) Kā uzskata *JCD*, attiecīgo reklāmas iekārtu izmantošanu nekad nav reglamentējis 1999. gada līgums, un konkrēto ielas mēbeļu saglabāšana ir notikusi, izpildot 1984. gada līgumu un nekādā veidā nepiesaistot valsts līdzekļus. Attiecīgo ielas mēbeļu saglabāšana ir neitrāla valsts līdzekļu aspektā, jo tā kompensē citu ielas mēbeļu priekšlaicīgo demontāžu, kuras arī reglamentē tas pats līgums.

(38) *JCD* apgalvo – jau no paša kompensēšanas principa izriet tas, ka pēc termiņa beigām saglabāto ielas mēbeļu izmantošanai reklāmas nolūkiem jāpiemēro tas pats režīms, ko piemēroja priekšlaicīgi demontētajām iekārtām, proti, 1984. gada līguma noteikumi.

([10]) Briseles Apelācijas tiesas (9. palātas) 2016. gada 29. aprīļa spriedums lietā 2011/AR/140. Briseles Apelācijas tiesa noraidīja ielas mēbeļu apvērses argumentu un norādīja, ka šāda apvērse 1984. un 1999. gada līgumos nav ne paredzēta, ne arī atļauta, un pilsēta to nav apstiprinājusi arī pēc 1999. gada līguma noslēgšanas.

(39) Attiecīgi *JCD* apstrīd apgalvojumu, ka šim uzņēmumam radās selektīva priekšrocība, kas izrietēja no valsts līdzekļu nodošanas saskaņā ar līgumiem, kas regulāri tika noslēgti ar Briseles pilsētu. *JCD* uzskata, ka nav ieguvis nekādus nomas maksas un nodokļu ietaupījumus, kas būtu maksājami saskaņā ar 1999. gada līgumu, un minētie pakalpojumi bija paredzēti sabiedrisko pakalpojumu uzdevumā.

(40) Jo īpaši attiecībā uz atbrīvojumu no nomas maksas – *JCD* uzskata, ka to izskaidro kompensēšanas mehānisms, kuru regulē 1984. gada līgums.

(41) Attiecībā uz atbrīvojumu no nodokļiem – Briseles pilsētas nostāja neiekasēt nodokļus tikai saistībā ar ielas mēbeļu līgumiem (atšķirībā no reklāmas iekārtām) bija gluži konsekventa, jo saglabāja minēto līgumu ekonomisko līdzsvaru, tādēļ tām iekārtām, uz kurām attiecās 1984. gada līgums, ne arī tām, uz kurām attiecās 1999. gada līgums, netika uzlikts nodoklis, neraugoties uz to, ka Briseles pilsēta 2002. gadā pieņēma nodokļu noteikumus.

(42) Faktiski, kā apgalvo *JCD*, Briseles pilsēta pieņēma pirmos nodokļu noteikumus par pagaidu reklāmu publiskajā telpā tikai attiecībā uz 2002. finanšu gadu (2001. gada 17. oktobra Nodokļu noteikumi), kaut arī 1984. gada līgums izbeidzās 1999. gadā. Līdz ar to šis nodoklis nav piemērojams tādu reklāmas iekārtu ekspluatācijai, uz kurām attiecas 1984. gada līgums, pat ja tas tiek pagarināts 2002. un turpmākajos finanšu gados. Kā apgalvo *JCD*, šo iekārtu neiekļaušana nevar radīt selektīvu priekšrocību otrai līgumslēdzējai pusei, jo tā atbilst vispārīgajam principam, kas nerada labvēlīgāku attieksmi pret *JCD*, salīdzinājumā ar jebkuru citu uzņēmumu līdzīgā situācijā, tādēļ ar to nevar pamatot valsts atbalsta esību.

(43) Turklāt pat hipotētiskā gadījumā, ja minētais nodoklis būtu piemērojams attiecīgajam līgumam, vispirms būtu jāpārskata 1984. gada līguma nosacījumi, kā tas šajā līgumā ir paredzēts.

(44) Attiecībā uz iekārtām, kurām piemēro 1999. gada līgumu, *JCD* uzskata, ka arī par to izmantošanu reklāmai nav jāmaksā reklāmas nodoklis. Patiesi, reklāmas nodokļa noteikumi, kurus Briseles pilsēta pieņēma 2002. gadā, nav tām piemērojami, jo *JCD* jau maksā ikmēneša nomas maksu par attiecīgo statņu izmantošanu reklāmas nolūkos, un saskaņā ar 1999. gada līgumu tā ir vienīgā maksa par šo iekārtu izmantošanu reklāmai. Turklāt šie nodokļu noteikumi nepārprotami atbrīvo no nodokļa Briseles pilsētas reklāmas iekārtas un tātad arī iekārtas, uz kurām attiecas 1999. gada līgums.

(45) Šo argumentu pamatošanai *JCD* iesniedza Komisijai divus 2016. gada 4. novembra tiesas spriedumus, ar kuriem Briseles franču daļas Pirmās instances tiesa nosprieda, ka *JCD* nav jāmaksā pašvaldības reklāmas nodoklis par reklāmas iekārtām, kas uzstādītas pilsētas teritorijā un pieder Briseles pilsētai, izpildot līgumu, kas ar *JCD* tika noslēgts 1999. gada 14. oktobrī. Turklāt šie spriedumi lika atmaksāt summas, kas varēja būt samaksātas par 2009.–2012. fiskālo gadu.

(46) *JCD* apgalvo, ka gadījumā, ja iepriekš minētais kompensēšanas mehānisms liecinātu par iespējamu nelīdzsvarotību *JCD* labā, šī hipotētiskā nelīdzsvarotība nevarētu nostiprināt *JCD* konkurences pozīcijas, salīdzinājumā ar konkurentiem attiecīgajos tirgos, jo tā būtu minimāla.

(47) *JCD* uzskata, ka šī hipotētiskā nelīdzsvarotība jo īpaši nevarēja apgrūtināt citās dalībvalstīs reģistrētu uzņēmumu iekļūšanu šajos tirgos. *JCD* arī atgādina, ka Komisija jau ir atzinusi – dažiem pasākumiem ir ietekme tikai vietējā līmenī, un tādējādi tie neietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm.

3.3. **Beļģijas iesniegtās piezīmes**

3.3.1. *Beļģijas iesniegtās piezīmes par sākšanas lēmumu*

(48) Beļģijas iestādes atzīst, ka *JCD* turpināja ekspluatēt vairākus reklāmas paneļus saskaņā ar 1984. gada līgumu arī pēc to demontāžas datuma, kas paredzēts 1999. gada līgumā, kā noteikts 10. pielikumā. Par šīm reklāmas iekārtām *JCD* nemaksāja Briseles pilsētai ne nomas maksu, ne nodokļus, atšķirībā no paneļiem, uz kuriem attiecās 1999. gada līgums un par kuriem nomas maksa tika maksāta no minētā līguma sākuma un arī nodokļi tika iekļauti, bet tikai no 2009. gada ([11]). Šī situācija ilga līdz 2011. gada augustam, kad tika demontētas pēdējās iekārtas.

([11]) Briseles pilsēta 2001. gada oktobrī pieņēma savus pirmos noteikumus par publiskās telpas privātu izmantošanu komerciālos nolūkos, un tie stājās spēkā 2002. gada janvārī (2001. gada 17. oktobra Nodokļu noteikumi, nodoklis par pagaidu reklāmu publiskajā telpā), bet Beļģijas iestādes pieprasīja nodokļu samaksu par 1999. gada iekārtām tikai no 2009. taksācijas gada.

(49) Beļģijas iestādes neapstrīd, ka šie pasākumi ir attiecināmi uz tām un jo īpaši uz Briseles pilsētu. Faktiski tās pat paskaidro, ka bija piekritušas saglabāt 1984. gada līguma iekārtas arī pēc 10. pielikumā norādītā datuma, lai saglabātu līguma ar *JCD* līdzsvarotību, tādā mērā, kādā citas iekārtas tika priekšlaicīgi demontētas pēc Briseles pilsētas pieprasījuma, lai varētu uzstādīt cita veida vēlamās iekārtas, jo īpaši estētisku iemeslu dēļ un konkrētāk – jaunas jūgendstila tipa ielas mēbeles.

(50) Beļģijas iestādes uzskata, ka šī priekšlaicīgā demontāža radīja zaudējumus *JCD*, kas atteicās no iekārtām, par kurām nebija jāmaksā nekāda noma vai nodokļi līdz pat demontāžas datumam, kas bija noteikts 10. pielikumā, un, lai kompensētu šos zaudējumus, piekrita ilgāk, nekā paredzēts saglabāt citas iekārtas un neprasīja par minētajām iekārtām nekādu nomas maksu vai nodokļus.

(51) Beļģijas iestādes atzīst, ka kopumā *JCD* guva ekonomisku labumu, bet tikai tādēļ, ka nebija nodrošināts līdzsvars starp priekšlaicīgi (pirms plānotā demontāžas datuma) aizvākto iekārtu skaitu un to iekārtu skaitu, kas tika saglabātas pēc 10. pielikumā paredzētā demontāžas datuma. Briseles pilsētas un *JCD* 1984. gada līguma 4.5. pantā ir noteikts, ka informatīvie stendi un autobusu pieturas ir atbrīvotas no nomas, izmantošanas tiesību vai atlīdzības maksājumiem. Beļģijas iestādes uzskata, ka šis atbrīvojums ir jāanalizē, ņemot vērā to, ka līguma parakstīšanas laikā Briseles pilsēta nebija pieņēmusi nekādus noteikumus par reklāmas stendu aplikšanu ar nodokļiem.

(52) Beļģijas iestādes apgalvo, ka *JCD*, no vienas puses, ir atteicies no nomas maksas un nodokļu ietaupījumiem, piekrītot priekšlaicīgi aizvākt vairākas iekārtas, un, no otras puses, guvis labumu no nomas maksas un nodokļu ietaupījumiem, saglabājot citas iekārtas pēc plānotajiem demontāžas datumiem. Aprēķinot starpību starp ietaupījumiem, ko *JCD* zaudēja priekšlaicīgās demontāžas dēļ, un papildu ietaupījumiem, kas tika gūti, saglabājot citas iekārtas ilgāk, nekā bija paredzēts 10. pielikumā, kopumā *JCD*, kā apgalvo Beļģijas iestādes, guva finansiālu labumu ne vairāk kā [100 000–150 000] EUR apmērā laikposmā no 1999. gada decembra līdz 2011. gadam.

(53) Šajā jautājumā Beļģijas iestādes apgalvo, ka uz minēto pasākumu noteikti varētu attiecināt Komisijas Regulas (EK) Nr. 1998/2006 ([12]) (turpmāk – "2006. gada *de minimis* regula") noteikumus. Šī regula būtībā paredz, ka noteikts neliela apjoma atbalsts (mazāk par 200 000 EUR trīs fiskālo gadu periodā) tiek uzskatīts par tādu, kas neietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm un tādēļ neatbilst visiem LESD 107. panta 1. punkta kritērijiem.

(54) Beļģijas iestādes sniedz arī informāciju par vairākiem *CCB* apgalvojumiem, uz kuriem attiecas sākšanas lēmums. Pirmkārt, *CCB* iesniegtās bāzes aplēses par 86 iekārtām bija kļūdainas, jo *CCB* tiesu izpildītāja konstatējumos (skatīt 31. apsvērumu) ir uzskaitītas 80 iekārtas. Turklāt *CCB* kļūdaini raksturoja vairākas iekārtas kā autobusu pieturas, lai gan tās bija pilsētas informatīvie paneļi. Otrkārt, attiecībā uz nomas maksas aplēsi *CCB* šo nomas maksu indeksēja nepareizi, jo, kā uzskata Briseles pilsēta, tā jāindeksē līguma noslēgšanas gadadienā ([13]). Treškārt, norādot *JCD* maksājamās nodokļu summas apmēru, *CCB* pieļāva aprēķina kļūdas.

3.3.2. *Beļģijas iesniegtie komentāri par ieinteresēto personu piezīmēm*

(55) Beļģijas iestādes 2015. gada 2. oktobra rakstveida komentāros norāda – tas, ka Briseles pilsēta neatguva nodokļus, kas *JCD* bija jāmaksā saskaņā ar 1999. gada līgumu, kamēr tiesvedība vēl nebija pabeigta, nenozīmē Briseles pilsētas

([12]) Komisijas 2006. gada 15. decembra Regula (EK) Nr. 1998/2006 par Līguma 87. un 88. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam (OV L 379, 28.12.2006., 5. lpp.), kuru piemēroja atbalsta piešķiršanas laikā.

([13]) 1999. gada līguma 12. pantā ir paredzēta iespēja mainīt nomas maksas aprēķina formulu un ir noteikts, ka līgumslēdzēja iestāde var piekrist izmaiņām šajā formulā (veicot indeksāciju gadadienas datumā). Tajā pašā pantā ir norādīts, kāda ir pamatinformācija ikmēneša nomas maksas aprēķināšanai.

īpašu labvēlību, bet gan to, ka tiek piemēroti Beļģijas tiesību akti un Beļģijas tiesu spriedumi, saskaņā ar kuriem pašvaldības administrācijai ir liegta iespēja veikt nodokļu piedziņu vai atgūšanu attiecībā uz nodokļu daļu, kas pārsniedz neapstrīdamo summu. Ja apelācija, piemēram, *JCD* iesniegtā, attiecas uz visu nodokļa summu, tās piedziņa vai atgūšana nav iespējama. Šī situācija nenozīmē, ka nodokļu maksātājs, kurš iesniedz prasību tiesā, ir atbrīvots no nodokļa, kā apgalvo *CCB*. Turklāt nodokļi, pat ja tie tiek apstrīdēti, no grāmatvedības viedokļa jāuzskaita kā pamatdarbības izdevumi. Tādējādi valsts atbalsts nevar izrietēt no tā, ka Briseles pilsēta neatgūst no *JCD* pienākošos nodokļus, par kuriem ierosināta tiesvedība.

(56) 2016. gada 20. jūnija rakstveida komentāros, atbildot uz jautājumiem, ko Komisijas dienesti uzdeva 2016. gada 15. aprīļa vēstulē, Beļģijas iestādes apstiprināja, ka Briseles pilsēta tikai no 2009. taksācijas gada sāka aplikt ar nodokli reklāmas iekārtas, kas izvietotas saskaņā ar 1999. gada 14. oktobrī piešķirtajām līguma slēgšanas tiesībām. Tomēr, pieņemot 2001. gada 17. oktobra Nodokļu noteikumus par pagaidu reklāmu publiskajā telpā, Briseles pilsēta bija noteikusi nodokli par pagaidu reklāmas sludinājumiem publiskajā telpā, kā arī paredzējusi atbrīvojumu no šā nodokļa tikai pašas pilsētas reklāmas sludinājumiem ([14]). Beļģijas iestādes norāda, ka Nodokļu noteikumi, kas piemērojami reklāmas iekārtām, pirmo reizi stājās spēkā tikai 2002. gada 1. janvārī, tādēļ nodoklis nebija jāmaksā par 2001. gadu, un apgalvo, ka šos Nodokļu noteikumus piemēro iekārtām, uz kurām attiecas 1999. gada līgums.

(57) Iestādes arī norāda, ka Briseles pilsēta nav iekasējusi šā nodokļa summas par taksācijas gadiem no 2002. līdz 2008. gadam. Šī situācija izriet no tā, ka pilsēta sākotnēji uzskatīja – saskaņā ar 1999. gada līgumu uzstādītās iekārtas, kuras pieder pilsētai un kuras ekspluatē *JCD*, netiek apliktas ar nodokli, ņemot vērā atbrīvojumu no nodokļa, kas paredzēts 2001. gada 17. oktobra Nodokļu noteikumu 5. pantā, kas attiecas tikai uz Briseles pilsētas pašas sludinājumiem. Turklāt šis atbrīvojums, kas bija īpaši paredzēts Briseles pilsētas vai tās izveidotu vai tai pakļautu struktūru reklāmas iekārtām, tika iekļauts 2006. gada 18. decembra Nodokļu noteikumos un turpmākajos nodokļu noteikumos.

(58) Pirmo reizi to piemēroja 2011. gada 29. jūlijā saistībā ar 2009. taksācijas gadu. Saskaņā ar 6. pantu 1996. gada 24. decembra likumā, kas pēc tam tika atcelts ar 2014. gada 3. aprīļa rīkojumu, ar atpakaļejošu datumu nebija iespējams aplikt ar nodokļiem par laiku, kas ilgāks par trim gadiem, skaitot no taksācijas gada 1. janvāra.

(59) Beļģijas iestādes apgalvo, ka Briseles pilsēta nolēma vairs nepiemērot šo atbrīvojumu, jo atzina, ka, atbrīvojot reklāmas iekārtas no nodokļa tikai tādēļ vien, ka tās pieder Briseles pilsētai, lai gan pilsēta nav to ekspluatants, rodas nevienlīdzība attiecībā pret citiem reklāmas iekārtu ekspluatantiem. Briseles pilsēta uzskatīja – kaut arī atbrīvojums tādām reklāmas iekārtām, kuras tiek izmantotas pašas pilsētas vai tās izveidoto vai tai pakļauto struktūru vajadzībām, tiešām būtu pamatots, šādam atbrīvojumam nav iemesla, ja iekārtas izmanto trešās personas un jo īpaši komercuzņēmums, kas darbojas vides reklāmas nozarē.

(60) Nodokļu noteikumos paredzētā atbrīvojuma mērķis bija nepieļaut, ka pilsēta pati sevi apliek ar nodokli, jo tas neradītu nekādus papildu ieņēmumus un būtu palielinājis administratīvo darbu, kas jāveic finanšu departamentam, bet jebkuru nodokļu noteikumu nolūks ir dot iespēju nodokļu administrācijai iegūt papildu finanšu līdzekļus. Tomēr, kā norādīts Beļģijas iestāžu 2017. gada 20. februāra komentāros par Komisijas 2017. gada 14. februārī iesniegtajiem papildjautājumiem, Briseles pilsēta pati nekad nav ekspluatējusi reklāmas iekārtas. Tās vienmēr ir izmantotas ar trešo personu starpniecību. Vienīgās reklāmas iekārtas, kas pieder Briseles pilsētai, ir tās, uz kurām attiecas publisko pakalpojumu līgums, kura slēgšanas tiesības 1999. gada 14. oktobrī tika piešķirtas *JCD*. Pēc 1999. gada līguma termiņa beigām tika izsludināts jauns konkurss, kurā uzvarēja *CCB*, proti, pašreizējais darbuzņēmējs. Pamatojoties uz pašreizējo līgumu, *CCB* maksā nomas maksu par reklāmas iekārtām un piemērojamos nodokļus.

([14]) Konkrēti, 2001. gada 17. oktobra Nodokļu noteikumu 5. pants paredz atbrīvojumu no nodokļa, jo īpaši attiecībā uz "pilsētas vai tās izveidoto, finansēto vai tai pakļauto struktūru sludinājumiem".

(61) Beļģijas iestādes norāda, ka operatori, kuri izmanto sev piederošas iekārtas, maksā tikai attiecīgos nodokļus, un reklāmas iekārtu izmantošanas nomas maksa tiek pieskaitīta šiem nodokļiem, ja iekārtas ir Briseles pilsētas īpašums. Minētā nomas maksa nekādā gadījumā neaizstāj nodokļus, ko iekasē par šādām iekārtām. Būtībā šī nomas maksa kompensē tiesības izmantot iekārtas, kuras pieder Briseles pilsētai. Ja nomas maksa netiktu maksāta, operatori varētu bez maksas izmantot Briseles pilsētai piederošās iekārtas, savukārt tai būtu jāsedz iekārtu iegādes izmaksas. Tādēļ ir loģiski, ka operatoriem jāmaksā nomas maksa. Savukārt operatoriem, kuri neizmanto Briseles pilsētas iekārtas, no savas puses jāuzņemas segt visus ieguldījumus reklāmas iekārtu ražošanā vai iegādē.

(62) Beļģijas iestādes paskaidro, ka ar diviem 2016. gada 4. novembra spriedumiem Briseles franču daļas Pirmās instances tiesa atzina – saskaņā ar Nodokļu noteikumu 9. pantu *JCD* par 2009.–2012. gadu nebija jāmaksā pašvaldības reklāmas nodoklis par reklāmas iekārtām, kas uzstādītas Briseles pilsētas teritorijā un pieder Briseles pilsētai, atbilstoši līgumam, kura slēgšanas tiesības *JCD* tika piešķirtas 1999. gada 14. oktobrī. Turklāt šie spriedumi lika atmaksāt summas, kas varēja būt samaksātas par 2009.–2012. fiskālo gadu.

(63) Beļģijas iestādes arī apstiprina, ka Briseles pilsēta pārsūdzēja abus 2016. gada 4. novembra spriedumus, kurus attiecīgi piemēroja taksācijas gadiem no 2009. līdz 2010. gadam un no 2011. līdz 2012. gadam. Apelācijas tiesvedībā, kas joprojām turpinās, Briseles pilsēta iebilda pret to, ka tiesas sniegtā Nodokļu noteikumu 9. panta interpretācija, kas ļauj *JCD* piešķirt atbrīvojumu, liek apšaubīt saderību ar LESD 106. un 107. pantu.

(64) No otras puses, Briseles pilsēta neko neminēja par nodokļiem, kas maksājami par tām reklāmas iekārtām, kuras reglamentēja 1984. gada līgums un kuras tika saglabātas pēc plānotā demontāžas datuma.

(65) Beļģijas iestādes apgalvo, ka nespēj norādīt nomas maksas un nodokļu summu, kas nav samaksāta par iekārtām, kuras tika saglabātas pēc 10. pielikumā paredzētā demontāžas datuma, par laikposmu no 2002. gada 1. janvāra līdz 2010. gada 21. augustam.

3.4. **Pasākumu novērtējums**

3.4.1. *1984. gada līguma reklāmas iekārtas, uz kurām attiecas šis lēmums*

(66) Komisijas analīze attiecas tikai uz 1984. gada iekārtu saglabāšanu pēc to ekspluatācijas perioda beigām, un tā neattiecas uz pašu 1984. gada līgumu. To jo īpaši pamato apstāklis, ka saskaņā ar Padomes Regulas (ES) 2015/1589 ([15]) 17. pantu Komisija nevar izdot rīkojumu par piešķirtā atbalsta atgūšanu pēc desmit gadu noilguma termiņa beigām.

(67) Iekārtas, kas uzstādītas saskaņā ar 1984. gada līgumu, varēja uzstādīt līdz 1984. gada līguma derīguma termiņa beigām (proti, līdz 1999. gadam) un ekspluatēt 15 gadus (proti, iespējams, līdz 2014. gadam). Tādēļ jebkuru atbalstu, kas sniegts šīm iekārtām saskaņā ar 1984. gada līgumu, pieņemot, ka visi 107. panta 1. punkta kumulatīvie nosacījumi ir izpildīti, varēja piešķirt tikai laikā, kad *JCD* bija Briseles iestāžu atļauja uzstādīt attiecīgās iekārtas, tātad līdz 1999. gadam, kas ir minētā līguma termiņa beigu gads. Tādējādi jebkuram *JCD* piešķirtajam atbalstam bija jābūt piešķirtam vairāk nekā desmit gadus pirms Komisijas pirmā informācijas pieprasījuma Beļģijas iestādēm, kas tika iesniegts 2011. gada 15. septembrī.

(68) Savukārt attiecībā uz 1984. gada līgumā minēto iekārtu saglabāšanu, nemaksājot nomas maksu un nodokļus, pēc datuma, kas noteikts 1999. gada līguma 10. pielikumā, iespējamā atbalsta piešķiršanai *JCD* šādā situācijā bija jānotiek brīdī, kad Briseles iestādes (klusējot) atļāva neievērot minētajā pielikumā paredzēto laika grafiku. Turpmākā Komisijas analīze attiecas tikai uz to, cik lielā mērā 1984. gada līguma iekārtu saglabāšana pēc 10. pielikumā noteiktā datuma nozīmē valsts atbalstu *JCD*, kas iegūts pēc 2001. gada 15. septembra (proti, noilguma termiņa, kas minēts Regulas (ES) 2015/1589 17. pantā).

(69) Šis lēmums nesatur arī analīzi par to, kādā veidā *JCD* atbrīvojums no nodokļiem, kas maksājami Beļģijas valstij par iekārtām, uz kurām attiecas 1999. gada līgums, tiek klasificēts kā valsts atbalsts, jo tas neietilpst sākšanas lēmuma darbības jomā.

([15]) Padomes 2015. gada 13. jūlija Regula (ES) 2015/1589, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 248, 24.9.2015., 9. lpp.).

3.4.2. *Valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē*

(70) Atbilstīgi LESD 107. panta 1. punkta noteikumiem ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.

(71) Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru pasākuma klasificēšana par atbalstu LESD 107. panta 1. punkta nozīmē ir atkarīga no visu tajā paredzēto kumulatīvo nosacījumu izpildes: i) pasākumam jābūt attiecināmam uz valsti, un tas jāfinansē no valsts līdzekļiem; ii) tam jāpiešķir selektīva ekonomiska priekšrocība saņēmējam; iii) pasākumam jārada vai jādraud radīt konkurences izkropļojumus; iv) pasākumam jāspēj iespaidot tirdzniecību starp dalībvalstīm ([16]).

3.4.2.1. Attiecināmība un valsts līdzekļi

(72) Lai pasākums būtu valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē, tam jābūt valsts piešķirtam vai piešķirtam no valsts līdzekļiem. Valsts līdzekļi ir visi publiskā sektora līdzekļi ([17]), tostarp valsts iekšējo (decentralizēto, apvienoto, reģionālo un citu) struktūru līdzekļi ([18]).

(73) Priekšrocības, kas tieši vai netieši piešķirtas no valsts līdzekļiem, var uzskatīt par atbalstu LESD 107. panta 1. punkta nozīmē. Valsts līdzekļu esība var izpausties negatīvā veidā, ja valsts iestādes nesaņem kādus ieņēmumus. No pastāvīgās judikatūras izriet, ka atteikšanās no līdzekļiem, kas principā būtu jāpārskaita valsts budžetā, ir valsts līdzekļu piešķiršana. Tāpat, iejaukšanās pasākumi, kuri samazina maksājumus, kas parasti apgrūtina uzņēmuma budžetu, var būt valsts līdzekļi ([19]).

Attiecināmība

(74) Beļģijas iestādes neapstrīd, ka šis pasākums ir attiecināms uz tām (un jo īpaši attiecināms uz Briseles pilsētu). Faktiski tās pat paskaidro, ka bija piekritušas saglabāt 1984. gada līguma iekārtas arī pēc 10. pielikumā norādītā datuma, lai saglabātu līguma ar *JCD* līdzsvarotību, tādā mērā, kādā citas iekārtas tika priekšlaicīgi demontētas pēc Briseles pilsētas pieprasījuma, lai varētu uzstādīt cita veida vēlamās iekārtas jo īpaši estētisku iemeslu dēļ (skatīt 49. apsvērumu).

Valsts līdzekļi

(75) Beļģijas iestādes arī atzīst, ka iekārtu saglabāšana pēc 10. pielikumā paredzētajiem datumiem nozīmē to, ka Briseles pilsēta nesaņēma nomas maksu un nodokļus, kas netika iekasēti par šīm iekārtām, kuras citādi tiktu aizstātas ar iekārtām, uz kurām attiecās 1992. gada līgums, kas paredzēja maksāt nomas maksu un nodokļus.

(76) Tādējādi netiek apstrīdēts – tas, ka *JCD* saglabāja 1984. gada līguma iekārtas arī pēc 10. pielikumā paredzētajiem datumiem, ir attiecināms uz Beļģijas valsti, un tas nozīmē, ka *JCD* izmantoja valsts līdzekļus. Tomēr šo valsts līdzekļu (proti, nomas maksas un nodokļa summas, no kurām Briseles pilsēta atteicās) kvantitatīvā novērtēšana ir atkarīga no atšķirīgiem Komisijas un Beļģijas valsts vērtējumiem (skatīt 3.4.5. punktu).

([16]) Tiesas 2010. gada 2. septembra spriedums lietā Komisija/*Deutsche Post*, C-399/08 P, ECLI:EU:C:2010:481, 39. punkts un tajā minētā judikatūra, Tiesas 2016. gada 21. decembra spriedums lietā Komisija/*Hansestadt Lübeck*, C-524/14 P, ECLI:EU:C:2016:971, 40. punkts, Tiesas 2016. gada 21. decembra spriedums apvienotajās lietās Komisija/*World Duty Free Group SA* u. c., C-20/15 P un C-21/15 P, ECLI:EU:C:2016:981, 53. punkts, un Tiesas 2017. gada 20. septembra spriedums lietā Komisija/*Frucona Kosice*, C-300/16 P, ECLI:EU:C:2017:706, 19. punkts.

([17]) Tiesas 1996. gada 12. decembra spriedums lietā *Compagnie nationale Air France*/Eiropas Kopienu Komisija, T-358/94, ECLI:EU:T:1996:194, 56. punkts.

([18]) Tiesas 1987. gada 14. oktobra spriedums lietā Vācijas Federatīvā Republika/Eiropas Kopienu Komisija, C-248/84, ECLI:EU:C:1987:437, 17. punkts, un 2002. gada 6. marta apvienotajās lietās *Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava* un *Ramondín, SA* un *Ramondín Cápsulas, SA*/Eiropas Kopienu Komisija, T-92/00 un T-103/00, ECLI:EU:T:2002:61, 57. punkts.

([19]) Tiesas 2000. gada 16. maija spriedums lietā Francija/*Ladbroke Racing* un Komisija, C-83/98 P, ECLI:EU:C:2000:248, 48.–51. punkts. Tiesas 2015. gada 14. janvāra spriedums lietā *Eventech*, C-518/13, ECLI:EU:C:2015:9, 33. punkts.

(77) Līdz ar to Komisija uzskata, ka šis pasākums ir valsts līdzekļu piešķiršana LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

(78) Kā minēts 34. apsvērumā, *CCB* savās rakstveida piezīmēs norāda, ka reklāmas ieņēmumus, kas iegūti, komerciāli izmantojot reklāmas iekārtas, kuras saglabātas pēc datuma, kad tās bija plānots demontēt saskaņā ar 10. pielikumu, arī var atzīt par valsts līdzekļiem, jo valsts pati varēja šīs iekārtas ekspluatēt.

(79) Pirmkārt, Komisija uzskata, ka *JCD* saņemtie reklāmas ieņēmumi acīmredzami nav valsts līdzekļi, jo šie reklāmas ieņēmumi rodas no privātiem līgumiem starp *JCD* un klientiem, un valsts tajos vispār neiejaucas.

(80) Turklāt nav iespējams uzskatīt, ka Briseles pilsēta atsakās no valsts līdzekļiem, tikai tāpēc vien, ka tā pati neveic nekādu saimniecisko darbību. Šāda valsts līdzekļu izpratne būtu pārāk plaša un liegtu valstij atļaut jebkuras darbības savā teritorijā, iepriekš nepārbaudot, vai valsts pati nevar veikt attiecīgo darbību.

(81) Turklāt, pat ja teorētiski valsts iestādei būtu iespējams iesaistīties noteiktā saimnieciskā darbībā, tā acīmredzami nebūtu šīs iestādes pamatfunkcija un tai a priori nebūtu tehnoloģiskās kompetences, iemaņu un tehnisko līdzekļu šādai darbībai. Piemēram, šajā gadījumā var konstatēt, ka reklāmas līgumi parasti ir valsts līmeņa līgumi. Briseles pilsētai nebūtu iespēju vest sarunas par šādiem līgumiem, jo tā var lemt tikai par tiem reklāmas paneļiem, kuri atrodas Briseles pilsētas teritorijā. Tāpēc tās potenciālā spēja gūt ieņēmumus no šiem reklāmas paneļiem nebūtu salīdzināma ar *JC Decaux* spēju.

3.4.2.2. Ekonomiskās priekšrocības piešķiršana

(82) Priekšrocība LESD 107. panta 1. punkta nozīmē ir ikviens saimnieciskais labums, ko uzņēmums nebūtu guvis parastos tirgus apstākļos, t. i., bez valsts iejaukšanās ([20]). Svarīga ir tikai pasākuma ietekme uz uzņēmumu, nevis valsts iejaukšanās iemesls vai mērķis ([21]).

(83) Pēc Tiesas domām, priekšrocība pastāv, ja uzņēmuma finansiālais stāvoklis tiek uzlabots ar valsts iejaukšanās palīdzību, un tādējādi priekšrocību nodrošina ne tikai pozitīva darbība, bet arī visi tie valsts iejaukšanās pasākumi, kuri dažādos veidos atvieglo slogu, kas parasti apgrūtina uzņēmuma budžetu ([22]).

(84) Šajā gadījumā no 1999. gada un tā kā beidzās termiņš atļaujām, kuru pamatā bija 1984. gada līgums, *JCD* turpināja izmantot reklāmas iekārtas Briseles pilsētas teritorijā, nemaksājot nomas maksu un nodokļus par šo iekārtu ekspluatāciju, kaut arī saskaņā ar 1999. gada līgumu šīs iekārtas vajadzēja demontēt un (arī saskaņā ar 1999. gada līgumu) jaunu reklāmas iekārtu, kas tās aizstātu, ekspluatācija paredzēja nomas maksas un nodokļu maksāšanu.

(85) Beļģijas iestādes atzīst, ka kopumā *JCD* guva ekonomisku priekšrocību, bet tikai tādēļ, ka nebija nodrošināts līdzsvars starp priekšlaicīgi (pirms plānotā demontāžas datuma) aizvākto iekārtu skaitu un to iekārtu skaitu, kas tika saglabātas pēc 10. pielikumā paredzētā demontāžas datuma. Pat pieņemot, ka Komisija piekrīt šādam viedoklim (*guod non*), priekšrocības esība jebkurā gadījumā ir pierādāma.

(86) Komisija vispirms norāda, ka Beļģijas iestādes principā atzīst priekšrocības esību un apstrīd tikai tās lielumu.

([20]) Tiesas 1996. gada 11. jūlija spriedums lietā *Syndicat français de l'Express international (SFEI)* u. c./*La Poste* u. c., C-39/94, ECLI:EU:C:1996:285, 60. punkts, Tiesas 1999. gada 29. aprīļa spriedums lietā Spānijas Karaliste/Eiropas Kopienu Komisija, C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, 41. punkts.

([21]) Tiesas 1974. gada 2. jūlija spriedums lietā Itālijas Republika/Komisija, 173/73, ECLI:EU:C:1974:71, 13. punkts.

([22]) Tiesas 2001. gada 8. novembra spriedums lietā *Adria-Wien Pipeline*, C-143/99, ECLI:EU:C:2001:598; un arī Tiesas 1990. gada 14. februāra spriedums lietā Francijas Republika/Komisija, C-301/87, ECLI:EU:C:1990:67, 41. punkts.

(87) Turklāt Beļģijas iestādes uzskata šo pasākumu par kompensāciju, kas piešķirta *JCD* par zaudējumiem, kuri saistīti ar vairāku iekārtu priekšlaicīgu demontāžu. Šajā jautājumā Komisija atsaucas uz lietu *Orange*/Komisija ([23]), kurā Tiesa apstiprināja Vispārējās tiesas ([24]) un ģenerāladvokāta ([25])nostāju, saskaņā ar kuru pat uzņēmuma sloga atvieglošana, atceļot papildu apgrūtinājumus, kas izriet no atkāpēm, kuras nesaņem konkurējošie uzņēmumi, ir valsts atbalsts ([26]). Vienīgā kompensācija, kas saistīta ar valsts līdzekļu pārvietošanu, pārsniedzot valsts atbalsta klasifikāciju, ir kompensācija par sabiedriskajiem pakalpojumiem, kas piešķirta saskaņā ar judikatūru lietā *Altmark* ([27]).

(88) Tādējādi 1984. gada līgums un 1999. gada līgums ir tikai komerciāli līgumi, un to noteikumi neuzdod *JCD* sabiedrisko pakalpojumu uzdevumus. Tādēļ *Altmark* judikatūra par kompensācijām, kas piešķirtas par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu, nav piemērojama.

(89) Līdz ar to šķiet, ka kompensācija, uz kuru atsaucas Beļģijas iestādes, pieņemot, ka tā patiešām bija paredzēta, lai kompensētu zaudējumus, kas saistīti ar iespējamo pienākumu priekšlaicīgi demontēt noteiktas iekārtas, noteikti radīja priekšrocību *JCD*. Šis secinājums konkrētajā gadījumā ir vēl pārliecinošāks, jo ir grūti uzskatīt, ka *JCD* radās strukturāli zaudējumi, ja šis uzņēmums brīvprātīgi piekrita demontēt minētās iekārtas un turklāt apliecināja Beļģijas iestādēm, ka attiecīgā kompensācija ir pārsniegusi to, kas bija vajadzīgs iespējamā zaudējuma dēļ.

(90) Šis apgalvojums atbilst arī 69. punktam Komisijas Paziņojumā par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punktā minēto valsts atbalsta jēdzienu ([28]) (turpmāk – "paziņojums par valsts atbalsta jēdzienu"), kurā ir uzsvērts: "Izmaksas, ko rada valsts noteikti regulatīvie pienākumi ([29]), principā var tikt uzskatītas par saimnieciskajai darbībai raksturīgām izmaksām, līdz ar to jebkāda šo izmaksu kompensācija uzņēmumam rada priekšrocību ([30]). Tas nozīmē, ka apstāklis, ka attiecīgais labums nepārsniedz kompensāciju par izmaksām, kuras izriet no regulatīvā pienākuma noteikšanas, principā neizslēdz priekšrocības pastāvēšanu. Tas pats attiecas uz tādu izmaksu samazināšanu, kuras uzņēmumam nebūtu radušās, ja nebūtu bijis valsts pasākuma radītā stimula, jo bez šā stimula uzņēmums savu darbību būtu strukturējis citādi ([31]). Priekšrocības pastāvēšanu neizslēdz arī tas, ka ar pasākumu tiek kompensēti cita veida izdevumi, kuri nav saistīti ar attiecīgo pasākumu ([32])."

(91) Šajā gadījumā arī nav īsti iespējams pielīdzināt 1984. gada līguma iekārtu priekšlaicīgu nomaiņu normatīvam pienākumam, jo *JCD* brīvprātīgi piekrita demontēt šīs iekārtas, bet no paziņojuma par valsts atbalsta jēdzienu 69. punkta izriet, ka gadījumā, ja iekārtu atsaukšanu būtu izraisījis normatīvs pienākums, kompensācija par to priekšlaicīgu nomaiņu būtu nozīmējusi priekšrocību.

([23]) Tiesas 2016. gada 26. oktobra spriedums lietā *Orange*/Komisija, C-211/15 P, ECLI:EU:C:2016:798.

([24]) Vispārējās tiesas 2015. gada 26. februāra spriedums lietā *Orange*/Komisija, T-385/12, ECLI:EU:T:2015:117.

([25]) Ģenerāladvokāta *Wahl* 2016. gada 4. februāra secinājumi lietā *Orange*/Komisija, C-211/15 P, ECLI:EU:C:2016:78.

([26]) Tiesas 2016. gada 26. oktobra spriedums lietā *Orange*/Komisija, C-211/15 P, ECLI:EU:C:2016:798, 41.–44. punkts.

([27]) Tiesas 2016. gada 26. oktobra spriedums lietā *Orange*/Komisija, C-211/15 P, ECLI:EU:C:2016:798, 44. punkts.

([28]) Komisijas 2016. gada 19. jūlija Paziņojums par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punktā minēto valsts atbalsta jēdzienu (OV C 262, 19.7.2016., 1. lpp.).

([29]) Lauksaimniecības nozarē regulatīvā pienākuma noteikšanas piemēri ir veterinārās un pārtikas nekaitīguma pārbaudes un lauksaimniecības produktu ražotājiem noteiktie testi. Turpretī pārbaudes un testus, kurus veic un finansē publiskās struktūras un attiecībā uz kuriem tiesību aktos nav noteikts, ka tie jāveic vai jāfinansē lauksaimniecības produktu ražotājiem, neuzskata par uzņēmumiem noteiktiem regulatīvajiem pienākumiem. Skatīt Komisijas 2015. gada 18. septembra lēmumu par valsts atbalstu SA.35484 par piena kvalitātes pārbaudēm saskaņā ar Vācijas Likumu par pienu un taukiem un 2016. gada 4. aprīļa lēmumu par valsts atbalstu SA.35484 saistībā ar vispārīgām kontroles darbībām veselības aprūpes jomā saskaņā ar Likumu par pienu un taukiem.

([30]) Vispārējās tiesas 2015. gada 25. marta spriedums lietā Beļģija/Komisija, T-538/11, ECLI:EU:T:2015:188, 74.–78. punkts.

([31]) Piemēram, ja komercsabiedrība saņem subsīdiju ieguldījuma veikšanai atbalstāmajā reģionā, nevar apgalvot, ka tādā veidā netiek mazinātas izmaksas, ko parasti sedz no uzņēmuma budžeta, jo bez šīs subsīdijas komercsabiedrība attiecīgo ieguldījumu nebūtu veikusi.

([32]) Tiesas 2011. gada 8. decembra spriedums lietā *France Télécom*/Komisija, C-81/10 P, ECLI:EU:C:2011:811, 43.–50. punkts. Tas, loģiski, attiecas uz tādu izmaksu samazināšanu, kuras uzņēmumam rodas, aizstājot ierēdņa statusu ar statusu, kas salīdzināms ar konkurējošo uzņēmumu darba ņēmēju statusu, tādējādi radot priekšrocību attiecīgajam uzņēmumam (par ko iepriekš bija zināma neskaidrība pēc Vispārējās tiesas 2004. gada 16. marta sprieduma lietā *Danske Busvognmænd*/Komisija, T-157/01, ECLI:EU:T:2004:76, 57. punkts). Attiecībā uz neatgūstamo izmaksu kompensēšanu skatīt arī Vispārējās tiesas 2009. gada 11. februāra spriedumu lietā *Iride un Iride Energia*/Komisija, T-25/07, ECLI:EU:T:2009:33, 46.–56. punkts.

(92) Jāatzīmē arī, ka paziņojuma par valsts atbalsta jēdzienu 71. punkts norāda: "Uzskatāms, ka priekšrocība nepastāv, ja tiek atlīdzināti nelikumīgi iekasēti nodokļi ([33]), valsts iestādēm ir noteiktas saistības atlīdzināt konkrētiem uzņēmumiem radītos zaudējumus ([34]) vai tiek izmaksāta kompensācija par ekspropriāciju ([35])".

(93) Tomēr šajā gadījumā nav piemērojama neviena no abām minētajām situācijām. Nekas neliecina, ka Beļģijas iestādes būtu nodarījušas *JCD* zaudējumus, kurus tām bija pienākums atlīdzināt. *JCD* brīvprātīgi piekrita demontēt noteiktas iekārtas, uz kurām attiecās 1984. gada līgums, un ir pamats uzskatīt, ka *JCD* tam piekrita, jo kopumā ieguva priekšrocību.

(94) Visbeidzot, Komisija apšauba iespēju atzīt šo kompensāciju par parastu tirgus dalībnieka rīcību, un tas varētu izslēgt priekšrocības esību. Tomēr nevar uzskatīt, ka Briseles pilsēta šajā gadījumā rīkojās kā tirgus dalībnieks. Būtībā ir konstatēts, ka iespējamā kompensācijas piešķiršana nekādi netika noformēta un netika uzraudzīta (turklāt tas izskaidro, kādēļ, kā apgalvo pašas Beļģijas iestādes, pastāvēja starpība starp demontēto un priekšlaicīgi nomainīto iekārtu skaitu). Nav neviena Komisijai iesniegta pierādījuma, kas liecinātu par jebkāda veida sarunām starp Briseles pilsētu un *JCD* par šo jautājumu. Nekas neliecina par to, ka Briseles pilsēta būtu analizējusi *JCD* faktiskos zaudējumus saistībā ar vairāku iekārtu, uz kurām attiecās 1984. gada līgums, priekšlaicīgo nomaiņu, salīdzinot tos ar labumu, kas tika gūts, saglabājot citas iekārtas, kuras turklāt bija pilnībā amortizētas (šo reklāmas paneļu izmaksas patiesi bija pilnībā atlīdzinātas – tostarp *JCD* rezerve, jo šie paneļi tika izmantoti visu 1984. gada līgumā paredzēto likumīgo termiņu) saskaņā ar to pašu līgumu. Pilnīga analīzes, līguma un uzraudzības neesība norāda, ka Briseles pilsētas rīcība neatbilda privātā uzņēmēja principam tirgus ekonomikas apstākļos.

(95) Komisijas argumentu par priekšrocības esību turklāt apstiprina Briseles Apelācijas tiesas 2016. gada 29. aprīļa spriedums ([36]). Šajā spriedumā Apelācijas tiesa noraidīja *JCD* apelāciju un atstāja spēkā spriedumu, kuru Briseles Pirmās instances tiesa pieņēma 2010. gada 13. decembrī. Konkrēti, Tiesa apstiprina, ka *JCD* neievēroja demontāžas datumus, kas bija noteikti 1999. gada līguma 10. pielikumā, un ka tādējādi šis uzņēmums bez īpašumtiesībām vai jebkādām citām tiesībām izmantoja daudzas reklāmas iekārtas, kas atradās Briseles pilsētas publiskajā telpā. Tādējādi *JCD* veica objektīvi prettiesiskas darbības, kas ir pretrunā ar godīgu tirgus praksi, jo šis uzņēmums izmantoja reklāmas iekārtas, kurām nebija jābūt vai vairs nebija jābūt tā rīcībā, un tas radīja *JCD* nelikumīgu konkurences priekšrocību, kas varēja novirzīt reklāmdevējus no konkurenta *CCB*. Šajā jomā Tiesa izdod rīkojumu izbeigt šādu prettiesisku rīcību un atzīst, ka nelikumīgās rīcības pārtraukšanai ir nepieciešams demontēt reklāmas iekārtas, kas tiek ekspluatētas bez īpašumtiesībām vai citām tiesībām.

(96) Līdz ar to Komisija uzskata, ka laikā no 1999. līdz 2011. gadam *JCD* veiktā vairāku reklāmas iekārtu, uz kurām attiecās 1984. gada līgums, saglabāšana un ekspluatēšana Briseles pilsētas teritorijā pēc demontāžas datuma, kas bija paredzēts 1999. gada līguma 10. pielikumā, nemaksājot nomas maksu un nodokļus, samazināja izdevumus, kas parasti būtu radušies *JCD* darbības gaitā, un radīja šim uzņēmumam ekonomisku priekšrocību.

3.4.2.3. Selektīvs raksturs

(97) Lai pasākumu varētu uzskatīt par valsts atbalstu, tam jābūt selektīvam, tas ir, tam jārada priekšrocības noteiktiem uzņēmumiem vai ražojumiem LESD 107. panta 1. punkta nozīmē ([37]). Tādēļ atbalsta jēdziens attiecas vienīgi uz tiem pasākumiem, kas rada labvēlīgus apstākļus uzņēmumiem selektīvā veidā.

(98) Vispirms var atzīmēt, ka Beļģijas iestādes neapstrīd šā pasākuma selektivitāti (1984. gada iekārtu saglabāšanu, nemaksājot nomas maksu un nodokļus, pēc to ekspluatācijas perioda beigām, kā paredzēts 10. pielikumā).

([33]) Tiesas 1980. gada 27. marta spriedums lietā *Amministrazione delle Finanze dello Stato*, 61/79, ECLI:EU:C:1980:100, 29.–32. punkts.

([34]) Tiesas 1988. gada 27. septembra spriedums lietā *Asteris AE* u. c./Grieķija, apvienotās lietas no C-106/87 līdz C-120/87, ECLI:EU:C:1988:457, 23. un 24. punkts.

([35]) Vispārējās tiesas 2010. gada 1. jūlija spriedums lietā *Nuova Terni Industrie Chimiche*/Komisija, T-64/08, ECLI:EU:T:2010:270, 59.–63. un 140.–141. punkts, kurā precizēts, ka, izmaksājot kompensāciju par ekspropriāciju, netiek piešķirta priekšrocība, savukārt šādas kompensācijas retrospektīva pagarināšana var tikt atzīta par valsts atbalstu.

([36]) Briseles Apelācijas tiesas (9. palātas) 2016. gada 29. aprīļa spriedums lietā 2011/AR/140.

([37]) Tiesas 2005. gada 15. decembra spriedums lietā Itālija/Komisija, C-66/02, ECLI:EU:C:2005:768, 94. punkts.

(99) Faktiski Beļģijas iestādes paskaidroja, ka šis pasākums bija kompensācija, kas piešķirta *JCD*, lai atlīdzinātu par noteiktu iekārtu priekšlaicīgu demontāžu, un šis pasākums būtībā bija individuāls pasākums, tādēļ, identificējot ekonomiskās priekšrocības (skatīt 3.4.2.2. punktu), parasti tiek pieņemts, ka tas ir selektīvs. Tā kā nav nekādas norādes par pretējo, minētais pieņēmums ir piemērojams arī šajā gadījumā, un tas ir pietiekams, lai pasākumu atzītu par selektīvu.

(100) Var arī norādīt, ka šo pasākumu nevar uzskatīt par neselektīvu tikai tādēļ vien, ka *JCD* atradās unikālā tiesiskā un faktiskā situācijā, jo bija vienīgais uzņēmums, kas varēja gūt labumu no pasākuma tādēļ, ka tam vienīgajam bija iekārtas, uz kurām attiecās 1994. gada līgums.

(101) Iepriekš minētajā spriedumā lietā *Orange* Tiesa atbalstīja Vispārējās tiesas nostāju ([38]), saskaņā ar kuru "(..) kritērija par atbalsta saņēmēja salīdzināšanu ar citiem operatoriem, kas atrodas salīdzināmā faktiskā un juridiskā situācijā attiecībā uz pasākuma izvirzīto mērķi, izcelsme un pamatojums ir rodams potenciāli vispārējas piemērojamības pasākumu selektīvā rakstura novērtējuma ietvaros. Šāds kritērijs nav relevants, ja runa ir par tāda *ad hoc* pasākuma selektivitātes novērtējumu, kurš attiecas tikai uz vienu uzņēmumu (..)".

(102) Šajā gadījumā ir skaidrs, ka iekārtu saglabāšana ir *ad hoc* pasākums bez vispārīga izmantojuma, tādēļ tas nepārprotami ir selektīvs.

3.4.2.4. Konkurences izkropļojumi un ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm

(103) Publiskais atbalsts uzņēmumiem ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē tikai tad, kad tas "rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus", un arī tikai tādā mērā, kādā tas "ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm".

Konkurences izkropļošana

(104) Valsts piešķirts atbalsta pasākums ir uzskatāms par tādu, kas traucē vai var traucēt konkurenci, ja tas var nostiprināt saņēmēja konkurences pozīcijas, salīdzinot ar konkurējošiem uzņēmumiem ([39]).

(105) Pietiek ar to, ka atbalsta pasākuma spēkā stāšanās brīdī attiecīgajā tirgū ir faktiska konkurence, lai valsts iejaukšanās vai valsts līdzekļi ietekmētu tirdzniecību starp dalībvalstīm un izkropļotu vai draudētu izkropļot konkurenci ([40]). Tāpēc pieņem, ka konkurences kropļošana notiek, tiklīdz valsts piešķir finansiālas priekšrocības uzņēmumam liberalizētā nozarē, kurā ir vai varētu būt konkurence.

(106) Ņemot vērā to, ka *JCD* darbojas tirgū, kurā konkurē dažādi nozares uzņēmumi (maza formāta vides reklāmas tirgū), ja kādam no esošajiem dalībniekiem piešķir vai tas iegūst atbalstu, tas var potenciāli izkropļot konkurenci.

Ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm

(107) Saskaņā ar Savienības tiesu judikatūru jebkurš atbalsts, kas piešķirts uzņēmumam, kurš darbojas iekšējā tirgū, var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm ([41]).

([38]) Vispārējās tiesas 2016. gada 6. februāra spriedums lietā *Orange*/Komisija, T-385/12, ECLI:EU:T:2015:117.

([39]) Tiesas 1980. gada 17. septembra spriedums lietā *Philip Morris Holland BV*/Eiropas Kopienu Komisija, 730/79, ECLI:EU:C:1980:209, 11. punkts, un Tiesas 2000. gada 15. jūnija spriedums lietā *Alzetta Mauro* u. c./Eiropas Kopienu Komisija, apvienotās lietās T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, T-600/97–607/97, T-1/98, T-3/98–T-6/98 un T-23/98, ECLI:EU:T:2000:151, 80. punkts.

([40]) Tiesas 2019. gada 23. janvāra spriedums lietā *Fallimento Traghetti del Mediterraneo*, C-387/17, ECLI:EU:C:2019:51, 40. punkts.

([41]) Vispārējās tiesas 2001. gada 4. aprīļa spriedums lietā *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia*/Komisija, T-288/97, ECLI:EU:T:1999:125, 41. punkts.

(108) Pastāvīgā judikatūra paredz, ka Komisijai nav pienākuma veikt faktiskās situācijas ekonomisko analīzi attiecīgajos tirgos, analizēt atbalsta saņēmēju uzņēmumu tirgus daļas lielumu, konkurējošo uzņēmumu pozīcijas vai tirdzniecību starp dalībvalstīm ([42]). Ja valsts atbalsts ir piešķirts nelikumīgi, Komisijai nav pienākuma pierādīt šā atbalsta faktisko ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību.

(109) Attiecīgais pasākums (reklāmas iekārtu saglabāšana, nemaksājot nomas maksu un nodokļus, pēc 10. pielikumā paredzētajiem datumiem) par labu *JCD* stiprina tā pozīcijas reklāmas iekārtu tirgū Galvaspilsētas Briseles reģionā un apgrūtina iekļūšanu šajā tirgū uzņēmumiem, kas izveidoti citās dalībvalstīs ([43]). Turklāt Komisija šajā gadījumā konstatē, ka gan *JCD*, gan *CCB* darbojas arī citās Eiropas Savienības dalībvalstīs ([44]). Svarīgi ir arī uzsvērt, ka reklāmdevēji bieži vien ir starptautiskas grupas, kas darbojas daudzās valstīs, un dažos gadījumos pašām reklāmas kampaņām ir starptautisks mērogs.

(110) Tādēļ šis pasākums var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm.

(111) Tomēr jāatzīmē, ka Beļģijas iestādes, atzīstot, ka *JCD* ieguva priekšrocību, uzskata, ka ir iespējams atsaukties uz 2006. gada *de minimis* regulu.

(112) Iestāžu argumentācijas pamatā ir aprēķins par šīs priekšrocības summu, ņemot vērā kompensēšanas loģiku attiecībā uz iekārtām, kas demontētas novēloti, un iekārtām, kas demontētas priekšlaicīgi.

(113) Beļģijas iestādes būtībā atzīst (skatīt 51. un 52. apsvērumu), ka kopumā *JCD* guva ekonomisku priekšrocību, bet tikai tādēļ, ka nebija nodrošināts līdzsvars starp priekšlaicīgi (pirms plānotā demontāžas datuma) aizvākto iekārtu skaitu un to iekārtu skaitu, kas tika saglabātas pēc 10. pielikumā paredzētā demontāžas datuma. Tās uzskata, pamatojoties uz kompensēšanas mehānismu starp abām pusēm, ka *JCD*, no vienas puses, ir atteicies no nomas maksas un nodokļu ietaupījumiem, piekrītot priekšlaicīgi aizvākt vairākas iekārtas, un, no otras puses, guvis labumu no nomas maksas un nodokļu ietaupījumiem, saglabājot citas iekārtas pēc plānotajiem demontāžas datumiem.

(114) Aprēķinot starpību starp ietaupījumiem, ko *JCD* zaudēja priekšlaicīgās demontāžas dēļ, un papildu ietaupījumiem, kas tika gūti, saglabājot citas iekārtas ilgāk, nekā bija paredzēts 10. pielikumā, kopumā *JCD*, kā apgalvo Beļģijas iestādes, guva tikai ierobežotu finansiālu labumu ne vairāk kā [100 000–150 000] EUR apmērā laikposmā no 1999. gada decembra līdz 2011. gadam.

(115) Tā kā Beļģijas iestādes uzskata, ka *JCD* piešķirtā priekšrocība nevarēja pārsniegt [100 000–150 000] EUR, tās apgalvo, ka šo pasākumu var viegli iekļaut 2006. gada *de minimis* regulas darbības jomā.

(116) Līdz ar to ir svarīgi šajā posmā atzīmēt, ka faktiski attiecīgajā periodā bija spēkā divas *de minimis* regulas:

a) Komisijas Regula (EK) Nr. 69/2001 (2001. gada 12. janvāris) par EK Līguma 87. un 88. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam (turpmāk – "2001. gada *de minimis* regula"), kas bija spēkā no 2001. gada februāra līdz 2006. gada 31. decembrim un kurā bija paredzēts, ka noteikts neliela apjoma atbalsts (mazāks par 100 000 EUR trīs fiskālo gadu periodā) tiek uzskatīts par tādu, kas neietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm, un tādēļ tas neatbilst visiem LESD 107. panta 1. punkta kritērijiem;

b) 2006. gada *de minimis* regula, kas bija spēkā no 2007. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 31. decembrim un kurā bija paredzēts, ka noteikts neliela apjoma atbalsts (mazāks par 200 000 EUR trīs fiskālo gadu periodā) tiek uzskatīts par tādu, kas neietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm, un tādēļ tas neatbilst visiem LESD 107. panta 1. punkta kritērijiem.

([42]) Tiesas 2011. gada 8. septembra spriedums lietā Komisija/Nīderlande, C-279/08 P, ECLI:EU:C:2011:551, 131. punkts.

([43]) Šajā jomā skatīt Tiesas 2013. gada 8. maija spriedumu lietā *Eric Libert* un citi/Flandrijas valdība; *All Projects & Developments NV* un citi/*Vlaamse Regering*, apvienotās lietas C-197/11 un C-203/11, ECLI:EU:C:2013:288.

([44]) Piemēram, uzaicinājums uz konkursu, ko Galvaspilsētas Briseles reģions izsludināja 2008. gada 15. martā *Villo* koncesijas ietvaros, tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

(117) Vispirms, kā paskaidrots 3.4.2.2. punktā, Komisija uzskata, ka šī priekšrocība bija lielāka par to summu, kuru norāda Beļģijas iestādes, jo, aprēķinot priekšrocību, jāņem vērā visas nomas maksas un nodokļi, ko *JCD* nesamaksāja par reklāmas iekārtām, kuras tika saglabātas pēc termiņa. Jāatzīmē, ka Komisijai nav precīza *JC Decaux* piešķirtās kopējās priekšrocības izvērtējuma, jo Beļģijas iestādes atteicās iesniegt šo informāciju, bet *JCD* piešķirtā atbalsta summa jebkurā gadījumā ir lielāka par 200 000 EUR. Tādēļ *de minimis* regulas nav piemērojamas, un Komisija nevar piekrist Beļģijas iestāžu apgalvojumam.

(118) Pat ja tiktu piemērota kāda no *de minimis* regulām (*quod non*), Komisija arī norāda, ka jebkurā gadījumā nav izpildīti kontroles nosacījumi, kas bija paredzēti 2001. gada *de minimis* regulas 3. pantā un 2006. gada *de minimis* regulas 3. pantā. Būtībā Beļģijas iestādes sākotnēji neuzskatīja šīs summas par *de minimis* atbalstu, tādēļ neveica nevienu no minētajās regulās paredzētajām darbībām.

(119) Pasākums neatbilst arī pārredzamības nosacījumiem, kas minēti 2006. gada *de minimis* regulas 2. panta 4. punktā, kurā paredzēts: "Šo regulu piemēro tikai atbalstam, kuram ir iespējams precīzi *ex ante* aprēķināt atbalsta bruto dotācijas ekvivalentu, neveicot riska novērtējumu ("pārredzams atbalsts")". Šajā gadījumā Beļģijas iestādes nav iesniegušas nevienu dokumentu, kas varētu apliecināt, ka pirms atbalsta piešķiršanas tika veikts kāds aprēķins vai arī tika veikta īpaša uzraudzība pār priekšlaicīgās demontāžas un novēlotās demontāžas līdzsvarotību, un kas varētu pamatot Beļģijas iestāžu veikto aprēķinu, kurā tika iegūta atbalsta summa [100 000– 150 000] EUR apmērā.

(120) Līdz ar to attiecīgo atbalstu nevar iekļaut *de minimis* regulas darbības jomā.

(121) Noslēgumā, Komisija uzskata, ka šis pasākums var iespaidot tirdzniecību starp dalībvalstīm.

3.4.2.5. Secinājums

(122) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija secina, ka 1984. gada līgumā minēto iekārtu saglabāšana pēc paredzētā demontāžas datuma bija saistīta ar valsts atbalsta piešķiršanu *JCD*, un tas sastāvēja no divām sastāvdaļām (nomas maksa un nodokļi).

3.4.3. *Atbalsta likumība*

(123) Komisija konstatē, ka pasākums, uz kuru attiecas šī sūdzības daļa un kas ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē, nav paziņots saskaņā ar LESD 108. panta 3. punktu.

(124) Tā kā Beļģijas iestādes nav iesniegušas nekādu pamatojumu, lai saņemtu atbrīvojumu no paziņošanas pienākuma, pasākums tādēļ ir nelikumīgs.

3.4.4. *Saderība ar iekšējo tirgu*

(125) Tā kā vairākas reklāmas iekārtas, kas saskaņā ar 1984. gada līgumu bija uzstādītas Briseles pilsētas teritorijā, *JCD* izmantoja arī pēc to plānotā demontāžas datuma (kas norādīts 1999. gada līguma 10. pielikumā) un tas apliecina valsts atbalsta esību LESD 107. panta 1. punkta nozīmē, jānosaka, vai šādus pasākumus var uzskatīt par saderīgiem ar iekšējo tirgu.

(126) Valsts atbalsta pasākumus var uzskatīt par saderīgiem ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz atkāpēm, kas paredzētas LESD 106. panta 2. punktā un 107. panta 2. un 3. punktā. Tomēr Beļģijas iestādes nav iesniegušas nevienu argumentu, kas pierādītu, ka šajā gadījumā būtu piemērojama kāda no minētajām atkāpēm.

(127) Komisija vispirms atgādina, ka dalībvalstij ir jāpierāda, ka atbalsts ir saderīgs ar iekšējo tirgu. Tomēr Beļģijas iestādes nav iesniegušas nevienu argumentu par attiecīgo pasākumu saderību. Šajā gadījumā nav piemērojamas LESD 107. panta 2. punktā un LESD 107. panta 3. punkta a)–d) apakšpunktā paredzētās atkāpes, jo attiecīgo pasākumu nepamato minētajos noteikumos paredzētie mērķi.

(128) Visbeidzot, 1984. gada līgums un 1999. gada līgums ir tikai komerciāli līgumi, un to noteikumi neuzdod *JCD* sabiedrisko pakalpojumu uzdevumus. Tādēļ LESD 107. panta 2. punktā paredzētā atkāpe par kompensācijām, kas piešķirtas par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu, nav piemērojama.

(129) Līdz ar to Komisija uzskata, ka 1984. gada līgumā minēto iekārtu saglabāšana pēc demontāžas datuma, kas paredzēts 1999. gada līguma 10. pielikumā, nemaksājot nomas maksu un nodokļus, ir samazinājusi maksājumus, kas *JCD* būtu jāsedz parastā darbības gaitā, tādēļ tā jāuzskata par darbības atbalstu, kas nav saderīgs ar iekšējo tirgu.

(130) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka *JCD* ir guvis labumu no nelikumīga valsts atbalsta, kas nav saderīgs ar iekšējo tirgu LESD 107. panta 1. punkta nozīmē, saglabājot iekārtas, uz kurām attiecās 1984. gada līgums, arī pēc to demontāžas datuma, kas norādīts 1999. gada līguma 10. pielikumā, nemaksājot nomas maksu un nodokļus. Šis atbalsts ir jāatgūst, ciktāl tā atgūšana nav paredzēta Regulas (ES) 2015/1589 17. pantā.

3.4.5. *Nesaderīgā atbalsta summa*

(131) Vispārīgais princips, ko izmanto nesaderīga atbalsta summas aprēķināšanai, paredz aprēķināt nomas maksu un nodokļus, kas pilsētai būtu jāiekasē, ja attiecīgā pasākuma nebūtu.

(132) Komisija uzskata, ka nesaderīgā atbalsta summa jāaprēķina par katru iekārtu, uz kuru attiecās 1984. gada līgums un kura tika saglabāta pēc 2001. gada 15. septembra ([45]), par atskaites punktu ņemot nomas maksas, kas bija maksājamas saskaņā ar 1999. gada līgumu, un nodokļus, kas parasti bija piemērojami reklāmas iekārtām ([46]) laikā starp sākotnējo demontāžas datumu ([47]) (ja tas iestājās pēc 2001. gada 15. septembra) vai 2001. gada 15. septembri (ja sākotnējais demontāžas datums iestājās pirms 2001. gada 15. septembra) un datumu, kurā faktiski tika veikta demontāža.

(133) Kā norādīts 111.–114. apsvērumā, Beļģijas iestādes secina, ka *JCD* piešķirtā iespējamā atbalsta summa ir [100 000–150 000] EUR, pamatojoties uz kompensēšanas loģiku attiecībā uz iekārtām, uz kurām attiecās 1984. gada līgums un kuras tika saglabātas pēc termiņa beigām, un priekšlaicīgi demontētajām iekārtām. Beļģijas iestāžu veikto aprēķinu pamatā ir tiesu izpildītāja konstatējumi, ko *CCB* iesniedza 2007. gada 3. decembrī un 2009. gada 21. decembrī. Beļģijas iestādes uzskata, ka šie tiesu izpildītāja konstatējumi pierāda, ka 2007. gadā reklāmas paneļu skaits atbilstoši iekārtām, kuras tika demontētas pirms 10. pielikumā paredzētā demontāžas datuma, pārsniedza reklāmas paneļu skaitu atbilstoši iekārtām, kas tika saglabātas pēc demontāžas datuma, kas noteikts 10. pielikumā. Tikai *CCB* 2009. gada 21. decembrī iesniegtais tiesu izpildītāja konstatējums apliecina, ka līdzsvars bija mainījies par labu *JCD*. Beļģijas iestādes uzskata, ka līdz ar to, pat ja *JCD*, iespējams, radās kāda priekšrocība līguma izpildē, šīs priekšrocības skaitliskā izteiksme var aprobežoties ar laikposmu no 2007. līdz 2011. finanšu gadam, neriskējot radīt priekšrocību *JCD*.

(134) Kā paskaidrots 3.4.2.2. punktā, Komisija uzskata, ka Beļģijas iestāžu argumenti, atsaucoties uz kompensēšanas mehānismu, nav pamatoti un *JC Decaux* piešķirtā priekšrocība atbilst visiem šā uzņēmuma ietaupījumiem, kas gūti, turpinot ekspluatēt iekārtas, uz kurām attiecās 1984. gada līgums, nevis aizstājot tās ar iekārtām, uz kurām attiecās 1999. gada līgums.

(135) Komisijas argumentu šajā jomā turklāt apstiprina Briseles Apelācijas tiesas 2016. gada 29. aprīļa spriedums ([48]). Apelācijas tiesa šajā spriedumā apstiprina, ka *JCD* neievēroja demontāžas datumus, kas bija noteikti 1999. gada līguma 10. pielikumā, un ka tādējādi šis uzņēmums bez īpašumtiesībām vai jebkādām citām tiesībām izmantoja daudzas reklāmas iekārtas, kas atradās Briseles pilsētas publiskajā telpā.

(136) Konkrēti, Apelācijas tiesa noraida kompensēšanas mehānisma ideju, uz kuru atsaucās Beļģijas iestādes attiecībā uz iepriekšējām ielas mēbelēm, kas tika saglabātas pēc plānotā demontāžas datuma apmaiņā pret citu veco ielas mēbeļu priekšlaicīgu nomaiņu, jo šāds mehānisms nebija paredzēts vai atļauts 1984. gada līgumā. Apelācijas tiesa apstiprina, ka nav nekādu pierādījumu tam, ka pēc 1999. gada līguma noslēgšanas *JCD* no Briseles pilsētas būtu saņēmis nepārprotamu atļauju veikt reklāmas iekārtu "apvērsi". Tiesa noraida apelāciju un atstāj spēkā spriedumu,

([45]) Desmit gadu noilguma periods liedz veikt jebkādu atgūšanu par laiku pirms 2001. gada 15. septembra.

([46]) Nesaderīgā atbalsta summa attiecībā uz nodokli jāaprēķina, pamatojoties uz 2001. gada 17. oktobra regulas 3., 4. un 5. pantu, 2006. gada 18. decembra regulas 4.–7. pantu un 2007. gada 17. decembra, 2008. gada 15. decembra, 2009. gada 9. novembra, 2010. gada 20. decembra un 2011. gada 5. decembra Nodokļu noteikumu 4., 5. un 6. pantu.

([47]) Šie datumi ir norādīti 10. pielikumā.

([48]) Briseles Apelācijas tiesas (9. palātas) 2016. gada 29. aprīļa spriedums lietā 2011/AR/140.

kuru Briseles franču daļas Pirmās instances tiesa pieņēma 2010. gada 13. decembrī. Tā apstiprina, ka *JCD*, ekspluatējot reklāmas iekārtas Briseles pilsētas publiskajā telpā bez īpašumtiesībām un jebkādām citām tiesībām, veica objektīvi prettiesiskas darbības, kas ir pretrunā ar godīgu tirgus praksi, jo šis uzņēmums izmantoja reklāmas iekārtas, kurām nebija jābūt vai vairs nebija jābūt tā rīcībā, un tas radīja *JCD* nelikumīgu konkurences priekšrocību, kas varēja novirzīt reklāmdevējus no konkurenta *CCB*.

(137) Tādēļ Komisija uzskata, ka nesaderīgā atbalsta summa jāaprēķina, pamatojoties tikai uz nomas maksu un nodokļiem, kas nav iekasēti par iekārtām, kuras tika saglabātas pēc termiņa beigām, un nav jāpiemēro nekāda kompensēšanas loģika. Lai to izdarītu, Beļģijas iestādēm par katru attiecīgo iekārtu un katru attiecīgo periodu jāņem vērā esošās nomas maksas un nodokļi, kas izriet no 2001. gada un turpmākiem Nodokļu noteikumiem attiecībā uz tāda paša izmēra iekārtu.

(138) Šajā jomā 2001. gada 17. oktobra Nodokļu noteikumi par pagaidu reklāmu publiskajā telpā attiecībā uz 2002.–2006. finanšu gadu ieviesa nodokli par pagaidu reklāmas sludinājumiem publiskajā telpā. Briseles pilsēta pieņēma arī 2006. gada 18. decembra Nodokļu noteikumus, kas attiecībā uz 2007. finanšu gadu paredzēja tādu pašu nodokli. No 2008. taksācijas gada Briseles pilsēta ieviesa nodokli, kas īpaši attiecas uz reklāmas iekārtām ([49])

(139) Komisija uzskata, ka reklāmas nodokļa noteikumi bija automātiski jāpiemēro 1984. gada līguma iekārtām, kuras tika saglabātas pēc termiņa, un šajos nodokļu noteikumos paredzētais atbrīvojums no nodokļa attiecībā uz pēc termiņa saglabātajām 1984. gada līguma iekārtām ir atkāpe no standarta sistēmas.

(140) Jāatzīmē, ka Briseles pilsēta, ņemot vērā Briseles pilsētas paziņojumu atbrīvojumu no nodokļa ([50]), kas bija paredzēts

([49]) 2007. gada 17. decembra, 2008. gada 15. decembra, 2009. gada 9. novembra, 2010. gada 20. decembra un 2011. gada 5. decembra Nodokļu noteikumi. Minēto Nodokļu noteikumu 2. pants paredz, ka "reklāmas iekārtas, uz kurām attiecas šie noteikumi, ir reklāmas iekārtas, pagaidu reklāmas iekārtas, reklāmas transportlīdzekļi un reklāmas stendi". Nodokļa aprēķins tiek norādīts 4.–6. pantā. Konkrēti, saskaņā ar 4. pantu nodoklis par reklāmas iekārtām ir šāds:

a) "Nodokļa likme reklāmas iekārtām ir 150,00 EUR katrā finanšu gadā par vienu kvadrātmetru.

b) 1. Nodokļa likme reklāmas iekārtām, kas paredzētas tikai reklāmai kultūras, sociālos, sporta un ar tiem saistītas reklāmas nolūkos, tostarp reklāmai, kas saistīta ar filmām un mākslinieciskо darbu, un reklāmai, kas pievērš uzmanību gadatirgu, kongresu, šovu vai cirka izrāžu organizēšanai, ir 50,00 EUR katrā finanšu gadā par vienu kvadrātmetru.

2. Tomēr, ja vairāk nekā 1/7 no redzamās reklāmas platības izmanto komerciālai informācijai, nosaukumiem vai logotipiem, nodokļa likme reklāmas iekārtām, kas paredzētas tikai reklāmai kultūras, sociālos, sporta un ar tiem saistītas reklāmas nolūkos, tostarp reklāmai, kas saistīta ar filmām un mākslinieciskо darbu, un reklāmai, kas pievērš uzmanību gadatirgu, kongresu un izrāžu organizēšanai, ir tā, kas norādīta šā panta a) apakšpunktā.

c) Nodoklis jāmaksā par visu fiskālo gadu, neatkarīgi no attiecīgās reklāmas iekārtas uzstādīšanas vai demontāžas datuma."

Saskaņā ar 5. pantu nodoklis par pagaidu reklāmas iekārtām ir šāds: (..)

Saskaņā ar 6. pantu noteikumi, kas ir kopīgi 4. un 5. pantam, ir šādi:

a) "Nodoklis jāmaksā par katru reklāmas iekārtu.

b) 1. Aprēķinot nodokli, atsevišķās kvadrātmetra daļas uzskaita kā veselus kvadrātmetrus.

2. Atkāpjoties no 1. punkta prasības, par reklāmas iekārtām, kas mazākas par četriem kvadrātmetriem, nodokli maksā par katru daļu vai 0,25 kvadrātmetru iedalījumu pēc fiksētas likmes, izdalot ar četri.

c) Reklāmas iekārtām, kas aprīkotas ar vairākiem reklāmas paneļiem, nodokļa likme tiek reizināta ar reklāmas paneļu skaitu.

a) Reklāmas iekārtām, kas aprīkotas ar sistēmu, kura ļauj secīgi mainīt vai ritināt vairākus reklāmas sludinājumus uz viena un tā paša paneļa, nodokļa likme tiek dubultota.

d) Ja reklāmas iekārtas virsma atšķiras no redzamā reklāmas laukuma, nodokli aprēķina, pamatojoties uz redzamo reklāmas laukumu.

([50]) 5. pants paredzēja, ka no nodokļa, kas ieviests ar šiem noteikumiem, cita starpā, tiek atbrīvoti "pilsētas vai pilsētas izveidoto, finansēto vai tai pakļauto struktūru sludinājumi". Tādējādi, kā norādīts Beļģijas iestāžu 2017. gada 20. februārī iesniegtajos komentāros par Komisijas 2017. gada 14. februāra papildjautājumiem, Briseles pilsēta pati nekad nav ekspluatējusi reklāmas iekārtas. Šo ekspluatāciju vienmēr ir īstenojušas trešās personas. Vienīgās reklāmas iekārtas, kas pieder Briseles pilsētai, ir tās, uz kurām attiecas publisko pakalpojumu līgums, kura slēgšanas tiesības tika piešķirtas 1999. gada 14. oktobrī un atjaunotas pēc vajadzības. Pašreizējais nomnieks, proti, *CCB* maksā nomas maksu par reklāmas iekārtām un piemērojamos nodokļus.

2001. gada 17. oktobra Nodokļu noteikumos, sākotnēji uzskatīja, ka iekārtas, ar kurām īsteno 1999. gada līgumu un kuras bija pilsētas īpašums, nav apliekamas ar nodokli, un tas varētu būt pretrunā ar Komisijas nostāju, kas pausta 139. apsvērumā. Atbrīvojuma noteikums, kas īpaši attiecās uz Briseles pilsētas reklāmas iekārtām, pēc tam tika iekļauts 2007. gada 17. decembra Nodokļu noteikumu 9. pantā un vēlāk arī 2008. gada 15. decembra, 2009. gada 9. novembra, 2010. gada 20. decembra un 2011. gada 5. decembra nodokļu noteikumos ([51]).

(141) Tomēr Beļģijas iestādes arī norāda – vēlāk Briseles pilsēta secināja, ka reklāmas iekārtu atbrīvošana no nodokļa tikai tādēļ, ka tās pieder Briseles pilsētai, kaut arī pilsēta nebija ekspluatants, ir nevienlīdzīga attiecībā pret citu reklāmas iekārtu ekspluatantiem. Tādēļ pilsēta nolēma iekasēt nodokli par iekārtām, uz kurām attiecās 1999. gada līgums, un pirmā iekasēšana notika 2011. gada 29. jūlijā attiecībā uz 2009. taksācijas gadu. Beļģijas iestādes paskaidro, ka saskaņā ar 6. pantu 1996. gada 24. decembra likumā, kas pēc tam tika atcelts ar 2014. gada 3. aprīļa rīkojumu, ar atpakaļejošu datumu nebija iespējams aplikt ar nodokļiem par laiku, kas ilgāks par trim gadiem, skaitot no taksācijas gada 1. janvāra.

(142) Pamatojoties uz Beļģijas iestāžu iesniegto pamatojumu, Komisija uzskata, ka nodokļi par reklāmas iekārtām parastā kārtībā bija jāpiemēro arī tām iekārtām, uz kurām attiecās 1999. gada līgums, un tādēļ neveidojas pretruna ar Komisijas nostāju, ka ar nodokli bija jāapliek arī 1984. gada līguma iekārtas, kas tika saglabātas pēc termiņa.

(143) Šajā jautājumā Komisija norāda, ka abos 2016. gada 4. novembra spriedumos, ko pasludinājusi Briseles franču daļas Pirmās instances tiesa, ir noteikts, ka *JCD* nav jāmaksā pašvaldības reklāmas nodoklis par pilsētai piederošām reklāmas iekārtām saskaņā ar līgumu, kura slēgšanas tiesības *JCD* tika piešķirtas 1999. gada 14. oktobrī, un šie spriedumi neņem vērā jautājumu par atbilstību valsts atbalsta noteikumiem.

(144) *JCD* ietaupītās nomas maksas un nodokļu summas aprēķināšana nerada īpašas grūtības, un Beļģijas iestādes to daļēji jau ir veikušas sava *de minimis* argumenta ietvaros (skatīt 52.–53. apsvērumu). Beļģijas iestādes tomēr nav iesniegušas Komisijai aplēses par kopējo šā atbalsta summu, neraugoties uz atkārtotiem Komisijas pieprasījumiem. Savukārt *CCB* iesniedza atgūstamā atbalsta aplēses par summu aptuveni divu miljonu EUR apmērā.

4. **ANALĪZE PAR *VILLO* IEKĀRTĀM**

4.1. **Procedūras sākšanas pamatojums**

(145) Sākšanas lēmumā Komisija atzina, ka attiecībā uz papildu pasākumiem (atbrīvošana no noteiktām nodevām vai noteiktu nodokļu neitralizēšana pašvaldību un reģionālā līmenī, skatīt 22. apsvērumu), kas saistīti ar sabiedrisko pakalpojumu koncesijas *Villo* izmantošanu Galvaspilsētas Briseles reģionā, ko īstenoja *JCD*, ir izpildīti kumulatīvie valsts atbalsta kritēriji, tādēļ šie pasākumi ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

(146) Jo īpaši Beļģijas iestāžu arguments, ka minētie pasākumi varētu neatbilst šādam vērtējumam, pamatojoties uz *Altmark* judikatūru, jo uzņēmums *JCD* tika izvēlēts ar pārredzama konkursa palīdzību, šajā gadījumā nešķita piemērojams tādēļ, ka papildu pasākumi nebija iekļauti attiecīgajā uzaicinājumā uz konkursu – tie tika piešķirti jau pēc konkursa, apspriežot *Villo* līgumu. Kā norāda Beļģijas iestādes, šie papildu pasākumi nepārsniedz aptuveni [400 000–500 000] EUR gadā (skatīt 22. apsvērumu).

(147) Turklāt Komisija pauda nopietnas šaubas par papildu pasākumu saderību ar Komisijas Lēmumu 2005/842/EK ([52]) (turpmāk – "2005. gada VTNP lēmums") un 2012. gada VTNP lēmumu, uz kuru atsaucās Beļģijas iestādes. Jo īpaši Komisija apšaubīja to, ka Beļģijas iestāžu īstenotā šīs koncesijas kontrole (uzraugot uzdevuma izpildes izmaksas, bet ne ieņēmumus detalizētā veidā) bija pietiekama, lai nepieļautu pārmērīgu kompensēšanu. Komisijai radās arī šaubas par konkrēto kārtību, kādā reklāmas ieņēmumi no līgumiem, par kuriem *JCD* bija vienošanās valsts līmenī, tika piesaistīti koncesijai *Villo*, kā to apliecina *JCD* grāmatvedības analīze.

([51]) 2007. gada 17. decembra Nodokļu noteikumu 9. pantā nepārprotami ir paredzēts atbrīvojums "pilsētas vai pilsētas izveidoto vai tai pakļauto struktūru reklāmas iekārtām".

([52]) Komisijas 2005. gada 28. novembra Lēmums 2005/842/EK par EK Līguma 86. panta 2. punkta piemērošanu valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (OV L 312, 29.11.2005., 67. lpp.).

(148) Visu iepriekš minēto iemeslu dēļ Komisija nolēma sākt LESD 108. panta 2. punktā paredzēto procedūru attiecībā uz minēto pasākumu un aicināja Beļģijas iestādes un visas ieinteresētās personas iesniegt tai jebkuru noderīgu informāciju un novērojumus attiecībā uz šo pasākumu.

4.2. **Ieinteresēto personu iesniegtās piezīmes par sākšanas lēmumu**

(149) Komisija saņēma piezīmes no vairākām ieinteresētajām personām (*CCB* un *JCD*, kā arī no trešās ieinteresētās personas, kas vēlējās palikt anonīma), un tie ir apkopoti turpmāk.

4.2.1. *CCB iesniegtās piezīmes*

(150) Komisija saņēma *CCB* piezīmes 2015. gada 16. jūlija vēstulē.

(151) *CCB* uzskata, ka *JCD* saņēma valsts atbalstu saistībā ar *Villo* koncesijas izmantošanu, un iesniedz argumentus, kas jo īpaši attiecas uz valsts līdzekļu un priekšrocības kritērijiem.

4.2.1.1. Valsts līdzekļi

(152) Piešķirot *JCD* tiesības aizņemt un izmantot publisko telpu reklāmas nolūkos (skatīt 19.–22. apsvērumu) un nepieprasot par to samaksu, Beļģijas iestādes atteicās no valsts ieņēmumiem un piešķīra *JCD* ekonomisku priekšrocību, kas ir valsts atbalsts ([53]).

4.2.1.2. Priekšrocība

(153) *CCB* apgalvo, ka *JCD* piešķirtā kompensācija neatbilst nevienam no spriedumā lietā *Altmark* noteiktajiem kritērijiem.

Pirmais kritērijs *Altmark* spriedumā

(154) *CCB* uzskata, ka *Villo* pakalpojumu sniegšana nav sabiedrisko pakalpojumu uzdevums, kas ietver tāda pakalpojuma sniegšanu, kuru operators, ja ņemtu vērā savas komerciālās intereses, neuzņemtos vai neuzņemtos uz tādiem nosacījumiem ([54]), atsaucoties uz daudzām citām Eiropas pilsētām, kurās automatizēti velosipēdu nomas pakalpojumi jau tiek apmierinošā līmenī sniegti uz komerciāliem nosacījumiem ([55]).

Otrais kritērijs *Altmark* spriedumā

(155) No specifikācijas izriet, ka tādi svarīgi elementi kā koncesijas ilgums, pakalpojuma finansēšanas kārtība un piešķīrējas iestādes līdzdalība pakalpojuma finansēšanā bija definēti ļoti neskaidri ([56]), un līdz ar to šī specifikācija skaidrā un pārredzamā veidā nenoteica pakalpojumu finansēšanas sistēmas galvenos parametrus.

Trešais kritērijs *Altmark* spriedumā

(156) *CCB* uzskata, ka ne ex-ante, ne ex-post nav kontrolēts *JCD* piešķirto priekšrocību apmērs saistībā ar *Villo* koncesiju un ka *JCD* piešķirto nodokļu atvieglojumu precīza finansiālā ietekme joprojām nav zināma. Tādējādi nav pārliecības par to, ka nav notikusi pārmērīga kompensēšana.

([53]) Skatīt 33. punktu Komisijas paziņojumā par Eiropas Savienības atbalsta noteikumu piemērošanu kompensācijai, kas piešķirta par vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu sniegšanu (OV C 8, 11.1.2012., 4. lpp.).

([54]) Turpat, 47. punkts.

([55]) Kā piemēri tiek minēta Barselona un Antverpene.

([56]) Piemēram, attiecībā uz finansēšanu specifikācijā bija norādīts, ka piešķīrējs "ir atvērts dažādām finansēšanas pieejām".

Ceturtais kritērijs *Altmark* spriedumā

(157) *CCB* norāda, ka *Villo* koncesijas piešķiršana *JCD* notika pēc sarunu procedūras, kuras publicitāti tikai izņēmuma gadījumos var uzskatīt par pietiekamu, lai būtu izpildīts *Altmark* sprieduma ceturtais kritērijs. *CCB* uzskata, ka, tā kā pēc konkursa tika pieņemti lēmumi par papildu pasākumiem, kas saistīti ar būtiskiem koncesijas elementiem (piemēram, piešķirot atbrīvojumu no pašvaldības nodokļa), nevar secināt, ka minētais konkurss deva iespēju izvēlēties operatoru, kurš sniegtu pakalpojumu ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi par viszemāko cenu.

4.2.1.3. Saderība

(158) *CCB* apstrīd Komisijas secinājumu sākšanas lēmumā, ka pasākumu saderība jāanalizē, ņemot vērā 2012. gada VTNP lēmumu.

2012. gada VTNP lēmuma piemērojamība

(159) *CCB* apgalvo, ka *JCD* piešķirtās kompensācijas saistībā ar *Villo* koncesijas izmantošanu sasniedza vairākus desmitus miljonu EUR gadā, tādēļ tās pārsniedza ikgadējo 15 miljonu EUR robežvērtību, kas nosaka 2012. gada VTNP lēmuma piemērojamību ([57]). *CCB* jo īpaši uzskata, ka, papildus ieņēmumiem no reklāmas, lietošanas maksām un atbrīvojumiem no nodokļiem un atlīdzības, jāņem vērā arī priekšrocības, kas tika piešķirtas *JCD*, atsakoties no kompensācijas maksājumiem par publiskās telpas aizņemšanu un izmantošanu reklāmas nolūkos.

2012. gada VTNP lēmuma prasību ievērošana

(160) Turklāt *CCB* apgalvo, ka šajā gadījumā nav izpildīti vairāki nosacījumi, kas paredzēti 2012. gada VTNP lēmumā.

(161) Pilnvarojums: *CCB* apstrīd, ka būtu izpildīti pilnvarojuma nosacījumi, kas definēti 2012. gada VTNP lēmuma 4. pantā. No vienas puses, 2010. gada 25. novembra rīkojums par *Villo* sabiedrisko pakalpojumu izmantošanu tika pieņemts aptuveni divus gadus pēc *Villo* koncesijas piešķiršanas ([58]). No otras puses, *Villo* līguma termiņš tika pagarināts līdz 17 gadiem un 4 mēnešiem, lai gan *Villo* līguma termiņš bija noteikts 15 gadu apmērā. *CCB* apstrīd, ka šo termiņu pamato nepieciešamo ieguldījumu lielums, kā norādīts sākšanas lēmuma 99. apsvērumā. *CCB* norāda, ka *JCD* gada finanšu pārskati liecina – izmaksas par velosipēdiem, kas izvietoti saskaņā ar *Villo* sistēmu, tika amortizētas ar likmi 20 % gadā, un tas nozīmē, ka šie velosipēdi tika pilnībā amortizēti piecu gadu laikā pēc to izvietošanas datuma.

(162) Kompensācija: kompensēšanas mehānisms un kompensācijas aprēķināšanas, kontroles un pārskatīšanas kritēriji nebija pietiekami detalizēti. Šajā jomā attiecībā uz reklāmas ieņēmumu sadali *CCB* uzskata, ka ir svarīgi, lai Beļģijas iestādes ņemtu vērā *Villo* reklāmas paneļu bruto reitinga punktu (GRP) ([59]), nevis vidējos ieņēmumus, ko rada visi paneļi, kurus *JCD* apsaimnieko savu tīklu ietvaros. Attiecībā uz izmaksām, kas jāņem vērā, aprēķinot kompensāciju, *CCB* uzsver, ka saskaņā ar 2012. gada VTNP lēmuma 5. pantu tās ir tikai "izmaksas, kas radušās, sniedzot pakalpojumu ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi", un šī definīcija izslēdz iespējamās izmaksas, kas saistītas ar reklāmas iekārtu uzstādīšanu un ekspluatēšanu.

(163) Pārbaude, vai nav notikusi pārmērīga kompensēšana: kā iepriekš norādīts (skatīt 156. apsvērumu), *CCB* uzskata, ka *Villo* koncesijas izmantošanas kontekstā nav notikusi nekāda kontrole par to, vai *JCD* nesaņem pārmērīgu kompensāciju. Turklāt saskaņā ar *CCB* aprēķiniem *JCD* saņēma būtisku pārmērīgu kompensāciju.

4.2.1.4. Kompensācijas summas

(164) *CCB* apstrīd summas, kas izriet no pašvaldības nodokļa atvieglojumiem un tika norādītas sākšanas lēmumā. Kā uzskata *CCB*, šie atvieglojumi ir būtiski palielinājušies, sākot no 2014. gada, kad *Villo* koncesiju sāka izmantot pilnā apmērā, un sasniedz vismaz 650 000 EUR gadā – būtiski virs maksimāli paredzētajiem [250 000–350 000] EUR gadā (skatīt 22. apsvērumu).

([57]) Skatīt 2012. gada VTNP lēmuma 2. panta a) punktu.

([58]) 2010. gada 25. novembra Rīkojums, kas reglamentē automatizētās velosipēdu nomas sabiedriskā pakalpojuma darbību, publicēts izdevumā *Moniteur belge* 2010. gada 7. decembrī, 2. pants.

([59]) *GRP* ir rādītājs, kas nosaka reklāmas paneļa komerciālo vērtību atbilstoši tā spējai piesaistīt pēc iespējas vairāk patērētāju un atbilstoši vizuālā kontakta biežumam starp attiecīgo paneli un vēlamo patērētāju.

(165) Turklāt *CCB* apgalvo, ka reklāmas iekārtu izmantošana bez maksas pati par sevi ir valsts atbalsts. *CCB* uzskata, ka ir skaitliski jāizsaka katra reklāmas paneļa vērtība, un, atsaucoties uz līgumu, ko šis uzņēmums noslēdzis ar Antverpenes pilsētu, secina, ka atbrīvojums no jebkuriem maksājumiem ir nodrošinājis *JCD* ikgadēju atbalstu gandrīz astoņu miljonu EUR apmērā.

4.2.2. *Otrā sūdzības iesniedzēja iesniegtās piezīmes*

(166) Komisija saņēma anonīmas trešās personas piezīmes 2015. gada 17. jūlijā. Anonīmā trešā persona arī norāda, ka *Villo* līgums piešķir *JCD* valsts atbalstu.

(167) Anonīmā trešā persona jo īpaši apstrīd to, ka šajā gadījumā būtu izpildīti sprieduma *Altmark* lietā nosacījumi, jo kompensēšanas parametri netika iepriekš noteikti objektīvā un pārredzamā veidā. Turklāt nebija ieviesta nekāda kontroles sistēma, lai novērstu pārmērīgu kompensēšanu, un tas apgrūtina iespējamo saderību, pamatojoties uz 2012. gada VTNP lēmumu.

(168) Visbeidzot, anonīmā trešā persona "stingri" apstrīd Beļģijas iestāžu nostāju, saskaņā ar kuru, lai piesaistītu reklāmas ieņēmumus *Villo* paneļiem, var izmantot šādas piesaistes formulu, kas ir tikpat būtiska kā GRP (skatīt 196. apsvērumu).

4.2.3. *JCD iesniegtās piezīmes*

(169) *JCD* iesniedza savas piezīmes par sākšanas lēmumu Komisijai 2015. gada 17. jūlija vēstulē.

4.2.3.1. Valsts atbalsta esība

(170) *JCD* apgalvo, ka *Villo* līgums tiek finansēts tikai no privātiem līdzekļiem un nedod nekādas ekonomiskas priekšrocības. Līdz ar to *Villo* līgums nesatur valsts atbalstu. Vienīgie šajā gadījumā iesaistītie valsts līdzekļi ir atbrīvojumi no reģionālajām nodevām un cenu pārskatīšanas klauzulas, kas iekļautas ar pašvaldībām noslēgtajos līgumos. *JCD* apgalvo, ka šie pasākumi jāuzskata par kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem, uz kuriem attiecas judikatūra *Altmark* lietā. Jo īpaši *JCD* izvirza šādus argumentus.

Pirmais kritērijs *Altmark* spriedumā

(171) Saskaņā ar rīkojumu, kas regulē *Villo* līgumā noteiktā pakalpojuma izmantošanu, šis pakalpojums attiecas uz "automatizētas velosipēdu nomas sistēmas organizēšanu cilvēku pārvadāšanai visā Galvaspilsētas Briseles reģiona teritorijā". *JCD* uzskata, ka šā pakalpojuma pienākumi būtībā sastāv no tāda velosipēdu nomas tīkla izveidošanas, kas ir nepārtraukti pieejams visiem iedzīvotājiem par pievilcīgu cenu, un paredz pienākumu uzturēt šādu tīklu, piemēram, attiecībā uz velosipēdu plašu pieejamību un bojāto velosipēdu nomaiņu. Tādējādi *JCD* uzskata, ka sabiedrisko pakalpojumu saistību izpildes kritērija ievērošana "šajā gadījumā nerada nekādas grūtības".

Otrais kritērijs *Altmark* spriedumā

(172) *JCD* uzsver, ka prasība iepriekš noteikt kompensēšanas kārtību nenozīmē, ka šī kompensācija jāaprēķina, izmantojot īpašu formulu. Šajā gadījumā galvenie finansēšanas sistēmas parametri tika objektīvi un pārredzami norādīti specifikācijā, un, cita starpā, tie paredz, ka:

i) koncesionārs sedz ekspluatācijas risku;

ii) piešķīrēja iestāde dod priekšroku piedāvājumam, kam nav nepieciešams reģiona finansiālais atbalsts; un

iii) reģions nekādā gadījumā pastāvīgi un regulāri neiejaucas finanšu jautājumos.

(173) *JCD* arī uzskata, ka atbrīvojuma no reģionālās atlīdzības modus operandi ļauj to iepriekš precīzi aprēķināt, reizinot fiksēto atlīdzības summu ar uzstādīto iekārtu skaitu.

(174) Attiecībā uz cenas pārskatīšanas klauzulām – to finansiālā ietekme bija zināma jau iepriekš, jo to mērķis bija kompensēt pašvaldības nodokļa palielinājumu, neatkarīgi no tā, ka minētā nodokļa izmaiņas, protams, nebija iespējams iepriekš paredzēt.

Trešais kritērijs *Altmark* spriedumā

(175) *JCD* uzskata, ka nav saņēmis pārmērīgu kompensāciju, jo:

i) atbrīvojums no atlīdzības par reģiona īpašuma izmantošanu reklāmas vajadzībām tika piešķirts par piekrišanu zaudēt lielāku peļņu, jo tika samazināts to reklāmas iekārtu skaits, kuras drīkstēja uzstādīt, piemērojot *Villo* līgumu;

ii) cenu pārskatīšanas klauzulas, kas tika noslēgtas ar pašvaldībām, bija paredzētas vienīgi, lai aizsargātu līguma līdzsvarotību, kas sākotnēji bija paredzēta *Villo* līgumā, un to finansiālā ietekme bija ļoti maza – mazāk par [0–50 000] EUR 2013. finanšu gadā un mazāk par [0–50 000] EUR 2014. finanšu gadā;

iii) klauzula, kuras mērķis ir neitralizēt reģiona nodokļu izmaiņas, ir rutīnas klauzula, kas nekad nav izmantota;

iv) Beļģijas iestādes stingri kontrolēja *Villo* līgumu – to reklāmas iekārtu skaits, kuras drīkstēja uzstādīt koncesijas ietvaros, bija precīzi noteikts *Villo* līgumā; līgums paredzēja stingrus pienākumus attiecībā uz sistēmas funkcionalitāti; *JCD* bija pienākums regulāri iesniegt reģiona iestādēm informāciju par līguma izpildi; līgums paredzēja *JCD* pienākumu sniegt vadības komitejai gada ziņojumus par sistēmas izmantošanas datiem; vadības komiteja reizi trijos gados sagatavoja ziņojumu par velosipēdu parka tehnisko un tehnoloģisko stāvokli; un rīkojums, kas regulēja *Villo* līgumā noteiktā pakalpojuma izmantošanu, paredzēja, ka valdība un reģiona parlaments katru gadu veic koncesijas līguma izpildes pārbaudi. Turklāt saskaņā ar *Villo* līguma 21. pantu, ja *JCD* neievērotu spēkā esošos tiesību aktus, kā arī ētikas noteikumus reklāmas jomā, tiktu piemērots naudassods 4 000 EUR dienā; un

v) *Villo* līgums paredzēja finanšu deficītu.

Ceturtais kritērijs *Altmark* spriedumā

(176) *JCD* apgalvo, ka konkursa procedūra, kuras rezultātā tika noslēgts *Villo* līgums, bija pietiekami atklāta, pārredzama un nediskriminējoša un nav šaubu, ka reģions izvēlējās kandidātu, kas spēja nodrošināt sabiedriskos pakalpojumus par viszemākajām izmaksām sabiedrībai, jo, pat ņemot vērā papildu pasākumus, kas tika pieņemti pēc konkursa procedūras, *JCD* piedāvājums joprojām bija visizdevīgākais.

4.2.3.2. Saderība

(177) Gadījumā, ja Komisija secina, ka atbrīvojums no reģionālajām atlīdzībām un cenu pārskatīšanas klauzulas ir uzskatāmas par valsts atbalstu, *JCD* apgalvo, ka tās ir saderīgas ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz 2012. gada VTNP lēmumu.

2012. gada VTNP lēmuma piemērojamība

(178) 2012. gada VTNP lēmuma 2. panta 1. punkta a) apakšpunkts ierobežo tā darbības jomu ar atbalstu, kas gadā nepārsniedz summu 15 miljonu EUR apmērā. *JCD* norāda, ka kompensācija par sabiedriskajiem pakalpojumiem tiek definēta kā jebkura priekšrocība, kas piešķirta no valsts līdzekļiem, un tādēļ, piemērojot šo noteikumu, reklāmas ieņēmumus un lietotāju maksājumus nedrīkst ņemt vērā. Līdz ar to *JCD* uzskata, ka iespējamā atbalsta gada summa šajā gadījumā ir daudz mazāka par minēto robežvērtību un tādēļ iekļaujas lēmuma darbības jomā.

2012. gada VTNP lēmuma prasību ievērošana

(179) *JCD* uzskata, ka *Villo* līgums atbilst 2012. gada VTNP lēmuma prasībām, un izvirza šādus argumentus.

(180) Pilnvarojums: *JCD* atsaucas uz sākšanas lēmuma 73. apsvērumu, saskaņā ar kuru koncesijas operatoram noteiktie sabiedrisko pakalpojumu pienākumi ir izklāstīti *Villo* līgumā un 2010. gada 25. novembra rīkojumā, ko pieņēmis reģiona parlaments.

(181) Attiecībā uz pilnvarojuma termiņu *JCD* uzskata, ka 15 gadu termiņš ir pamatots, ņemot vērā nepieciešamo ieguldījumu lielumu. Staciju uzstādīšanai un velosipēdu iegādei ir vajadzīgi lieli ieguldījumi, bet *Villo* līgums ierobežo uzstādāmo reklāmas iekārtu skaitu, kā arī lietotāju tarifu indeksāciju. Turklāt *JCD* norāda, ka 2005. gada VTNP lēmumā, kas bija piemērojams *Villo* līguma noslēgšanas laikā, nebija paredzēti noteikumi par attiecīgās koncesijas ilgumu.

(182) *JCD* uzskata, ka šajā gadījumā darba uzdevumā nebija jāparedz nekāda iespējamās pārmērīgās kompensācijas atgūšana, jo jebkurš pārmērīgas kompensēšanas risks tika novērsts, noslēdzot *Villo* līgumu, cita starpā, tādēļ, ka šā līguma slēgšanas tiesības tika piešķirtas atklātā, pārredzamā un nediskriminējošā konkursa procedūrā.

(183) Kompensācija: *JCD* norāda, ka, tā kā koncesijas izmantošana līdz šim ir radījusi iztrūkumu, to nebija iespējams pārmērīgi kompensēt. Tādēļ nav nepieciešams aprēķināt *JCD* pamatdarbības peļņu, lai pārbaudītu, vai to var uzskatīt par pamatotu, un tādēļ nav jāpārliecinās, vai atskaites vērtība, ko izmanto, lai pārbaudītu pārmērīgas kompensācijas neesību, nav pārāk liela.

(184) Attiecībā uz reklāmas ieņēmumu sadalījumu saistībā ar *Villo* līgumu, *JCD* norāda, ka uzstādītās iekārtas ir vērtējamas pēc aptverto iedzīvotāju skaita, ietekmes uz mērķauditoriju un reklāmas paneļu skaita, neatkarīgi no šo paneļu saistības ar līgumu un ņemot vērā konkurences situāciju un paneļu stratēģiski svarīgo izvietojumu pilsētā. Uzņēmums apgalvo, ka nav nozīmes novērtēt reālo vērtību, pamatojoties tikai uz GRP, kā to piedāvā *CCB* (skatīt 162. apsvērumu), jo panelis, kas tiek pārdots atsevišķi (pat ar ļoti augstu GRP rādītāju), nav interesants reklāmdevējiem, kuri vēlas aptvert visu valsti.

(185) Kompensācijas kontrole: *JCD* uzskata, ka *Villo* līgumā paredzētie darbības kontroles pasākumi (skatīt 175. apsvēruma iv) punktu) spēj nodrošināt pārmērīgas kompensēšanas neesību.

4.2.3.3. Kompensāciju kopsumma

(186) Attiecībā uz atbrīvojumu no atlīdzības par reģiona publiskās telpas izmantošanu *JCD* norāda, ka sarunās, kas notika pirms *Villo* līguma noslēgšanas, *JCD* piekrita samazināt to reklāmas iekārtu skaitu, kuras var uzstādīt sabiedrisko pakalpojumu koncesijas ietvaros, salīdzinājumā ar skaitu, kas bija paredzēts *JCD* piedāvājumā.

(187) Savrupi izvietoto 2 m^2 iekārtu skaits, kā arī 8 m^2 iekārtu skaits, tika samazināts par 25 vienībām. Savukārt reģions piešķīra *JCD* atbrīvojumu no atlīdzības par reģiona publiskās telpas izmantošanu attiecībā uz iekārtām ar 8 m^2 laukumu, kas uzstādītas saskaņā ar *Villo* līgumu.

(188) Šis atbrīvojums nepārsniedz maksimālo summu [50 000–150 000] EUR gadā (skatīt 22. apsvērumu).

(189) Attiecībā uz pašvaldības nodokļu izmaiņu neitralizēšanu *JCD* paskaidro, ka to finansiālā ietekme praksē ir ļoti ierobežota. Tā ir atkarīga gan no attiecīgo nodokļu ieviešanas, gan no *JCD* rēķinu lieluma. Atlīdzība, ko *JCD* iekasēja saskaņā ar cenu pārskatīšanas klauzulām, praksē līdz 2017. gadam bija mazāka par [0–50 000] EUR gadā.

4.3. **Beļģijas iesniegtās piezīmes**

4.3.1. *Beļģijas iesniegtās piezīmes par sākšanas lēmumu*

(190) Beļģijas iestādes savas piezīmes par sākšanas lēmumu nosūtīja ar 2015. gada 21. maija vēstuli.

4.3.1.1. Valsts atbalsta esība

(191) Beļģijas iestādes apstiprināja savu sākotnējo nostāju, ka *Villo* līgumā, kas noslēgts ar *JCD*, paredzētie pasākumi atbilst visiem *Altmark* sprieduma kritērijiem un tādējādi nav uzskatāmi par valsts atbalstu.

(192) Tās jo īpaši minēja šādus argumentus.

Pirmais kritērijs *Altmark* spriedumā

(193) Veicinot ekoloģisku transportlīdzekļu izmantošanu, lai risinātu pārvietošanās problēmas Briselē, Beļģijas iestādes uzskata, ka automatizētas velosipēdu nomas sistēmas nodrošināšana sabiedrībai neapšaubāmi ir sabiedriskas nozīmes mērķis.

Otrais kritērijs *Altmark* spriedumā

(194) Beļģijas iestādes uzskata, ka specifikācijā, pamatojoties uz kuru *JCD* un *CCB* izstrādāja detalizēto piedāvājumu, bija ietverti galvenie finansēšanas sistēmas parametri:

i) sistēmas ieņēmumi pilnā apmērā ir privātas izcelsmes;

ii) nekādas tiešas subsīdijas vai tiešas kompensācijas par koncesijas radītajiem zaudējumiem; un

iii) ekspluatācijas risku pilnībā sedz koncesionārs.

Trešais kritērijs *Altmark* spriedumā

(195) Pirmkārt, Beļģijas iestādes uzskata, ka koncesija tika piešķirta atklātas, pārredzamas un nediskriminējošas konkurences apstākļos, ļaujot pieņemt, ka nenotiek pārmērīga kompensēšana. Tā kā reģions bija nepārprotami izslēdzis tiešas subsīdijas maksāšanu, tā vietā piešķirot koncesiju, tās atklātais, pārredzamais un nediskriminējošais raksturs noteikti ļāva izslēgt jebkādu pārmērīgas kompensēšanas risku.

(196) Otrkārt, koncesijai paredzētie finanšu pasākumi nespētu radīt nekādu pārmērīgu kompensāciju *JCD*. Beļģijas iestādes uzskata, ka:

i) labums, ko *JCD* guva no atbrīvojuma no atlīdzības maksāšanas par reģiona publiskās telpas izmantošanu, nepārsniedza [50 000–150 000] EUR gadā, sedzot tikai nelielu daļu no koncesijas kopējām ekspluatācijas izmaksām, un 2012. gadā tas veidoja tikai [0–5] % izmaksu;

ii) iespējamo turpmāko reģionālo nodokļu izmaiņu neitralizēšana (skatīt 22. apsvērumu) ir parasts noteikums ilgtermiņa koncesijas līgumos, ko jo īpaši pamato reģiona autonomā nodokļu jurisdikcija un apstāklis, ka nekāda kompensācija netiek paredzēta gadījumā, ja koncesijas izmantošana rada zaudējumus. Šajā gadījumā reģionālie nodokļi un maksas netika palielinātas, tādēļ neitralizācijas klauzula nekad netika piemērota;

iii) cenu pārskatīšanas klauzulas divpusējos līgumos, ko slēdz ar pašvaldībām (skatīt 22. apsvērumu), tikai paredz neatkarīgu korekciju, lai nodrošinātu līguma līdzsvarotību, un tās nekādi neietekmē pašvaldības nodokļu līmeni, kuru pašvaldības drīkst pārskatīt pēc saviem ieskatiem. Kā noteikts sākšanas lēmuma 82. apsvērumā, šī neitralizācija nepārsniegtu summu no [50 000–100 000] līdz [250 000–350 000] EUR, atkarībā no attiecīgās salīdzināmās likmes;

iv) attiecībā uz reklāmas ieņēmumu sadalījumu *JCD* katram līgumam piemēro vērtēšanas koeficientu, kas atbilst pievienotajai vērtībai, salīdzinājumā ar vidējiem ieņēmumiem no viena reklāmas paneļa – šāda metodika atbilst nozares jaunākajai praksei; un

v) koncesijas līgums tika sistemātiski kontrolēts. No vienas puses, vadības komiteja ([60]) un atbalsta komiteja, kurai *JCD* iesniedza gada ziņojumus par sistēmas darbību, bija atbildīgas par līguma pareizas izpildes uzraudzību. No otras puses, 2010. gada 25. novembra rīkojums paredzēja ikgadēju pārbaudi par koncesijas līguma izpildi, ko īstenoja Galvaspilsētas Briseles reģiona valdība un Galvaspilsētas Briseles reģiona parlaments.

([60]) Vadības komiteja tika izveidota ar *Villo* līguma 6. pantu, un tajā solidāri darbojas vismaz divi locekļi, kurus ieceļ mobilitātes ministrs, kas Briselē atbild par mobilitāti, un vismaz divi locekļi, kurus ieceļ *JCD*.

Ceturtais kritērijs *Altmark* spriedumā

(197) Beļģijas iestādes uzskata, ka *Villo* koncesija *JCD* tika piešķirta, izmantojot atklātu, pārredzamu un nediskriminējošu procedūru. Attiecībā uz finanšu pasākumiem, kas tika pievienoti jau pēc konkursa (skatīt 22. apsvērumu), to vienīgais mērķis bija kompensēt paredzamo reklāmas ieņēmumu samazinājumu un saglabāt līguma līdzsvarotību nākotnē.

4.3.1.2. Saderība

(198) Pat pieņemot, ka *Villo* līgumā paredzētie pasākumi ir valsts atbalsts, Beļģijas iestādes uzskata, ka tie varētu būt saderīgi ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ņemot vērā to, ka:

i) koplietošanas velosipēdu nodrošināšana, veicinot videi nekaitīgu transporta veidu kā alternatīvu automobiļiem, ir skaidri noteikts mērķis Kopienas interesēs;

ii) koncesijas finansēšana gandrīz pilnībā no privātiem līdzekļiem ir piemērots un samērīgs pasākums ar stimulējošu ietekmi; un

iii) konkurences izkropļojumi un ietekme uz tirdzniecību ir ierobežota, jo šī koncesija ir efektīvas un pārredzamas konkurences rezultāts un to piemēro tikai vietējā mērogā.

4.3.2. *Beļģijas iesniegtie komentāri par ieinteresēto personu piezīmēm*

(199) Beļģijas iestādes savas piezīmes par ieinteresēto personu piezīmēm nosūtīja ar 2015. gada 2. oktobra vēstuli.

(200) Beļģijas iestādes noraida sūdzību iesniedzēju izvirzītos argumentus. Tās apgalvo, ka *Villo* līgumā paredzētie pasākumi atbilst visiem *Altmark* sprieduma kritērijiem un tādēļ nav uzskatāmi par valsts atbalstu. Beļģijas iestādes arī uzskata, ka šie pasākumi ir saderīgi ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz:

i) Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu; un

ii) 2012. gada VTNP lēmumu.

4.3.2.1. Valsts atbalsta esība

(201) Kaut arī *CCB* apgalvo, ka Galvaspilsētas Briseles reģions piešķīra *JCD* tiesības aizņemt un izmantot publisko telpu reklāmas nolūkos, neprasot par to samaksu, Beļģijas iestādes noraida šo pieņēmumu un atzīmē, ka par reklāmas iekārtu ekspluatāciju pretī tika saņemta velosipēdu nomas sabiedriskā pakalpojuma sniegšana, kā bija paredzēts uzaicinājumā uz konkursu.

(202) Turklāt Beļģijas iestādes apstiprina nostāju, ko tās bija paudušas savā 2015. gada 21. maija vēstulē, saskaņā ar kuru *Altmark* sprieduma kritēriji šajā gadījumā tika izpildīti (skatīt 191.–197. apsvērumu). Tās izvirza jaunus argumentus attiecībā uz diviem pirmajiem *Altmark* sprieduma kritērijiem (skatīt 203.–204. apsvērumu).

Pirmais kritērijs *Altmark* spriedumā

(203) Kā uzskata Beļģijas iestādes, šajā gadījumā nav pareizs *CCB* apgalvojums, ka velosipēdu nomas pakalpojums, kas līdzīgs *Villo* sistēmai, jau tiek sniegts citās Eiropas pilsētās, neklasificējot to nepārprotami kā pakalpojumu ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi. Tās norāda, ka vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojuma jēdziens ir relatīvs jēdziens, kas atkarīgs no apstākļiem. Šajā gadījumā Galvaspilsētas Briseles reģions saskaras ar īpaši spēcīgu spiedienu, ko rada lielais automobiļu skaits, tādēļ jāveic vērienīgi un efektīvi pasākumi. No iesniegtā Antverpenes pilsētas piemēra Beļģijas iestādes secina, ka attiecīgais operators (*CCB*) saņem tiešas subsīdijas.

Otrais kritērijs *Altmark* spriedumā

(204) Beļģijas iestādes uzskata, ka gadījumā, ja konkursa sludinājumā būtu precīzi jānorāda sabiedriskā pakalpojuma finansēšanas veids, konkurences apstākļiem nebūtu nekādas nozīmes, jo kandidātiem nebūtu manevrēšanas iespēju. Beļģijas iestādes apstiprina savu nostāju, ka specifikācijā bija sniegts objektīvs un pārredzams pakalpojuma finansēšanas veida raksturojums (skatīt 194. apsvērumu).

4.3.2.2. Saderība

2012. gada VTNP lēmuma piemērojamība

(205) Kaut arī Beļģijas varas iestādes nepiekrīt vērtējumam par jebkāda atbalsta esību, tās uzskata, ka šā iespējamā atbalsta kopējā summa jebkurā gadījumā ir daudz mazāka par 15 miljoniem EUR, jo ieņēmumi ar tikai privātu raksturu (piemēram, ieņēmumi no reklāmas) netiek iekļauti atbalsta aprēķinā. Līdz ar to Beļģijas iestādes uzskata, ka iespējamā atbalsta ikgadējā summa noteikti iekļaujas 2012. gada VTNP lēmuma darbības jomā.

2012. gada VTNP lēmuma nosacījumu izpilde

(206) Attiecībā uz koncesijas termiņa pagarināšanu (skatīt 161. apsvērumu) Beļģijas iestādes uzskata, ka tā bija pirmā posma termiņa saskaņošana ar otrā posma termiņu (skatīt 20. apsvērumu). Šādu saskaņošanu pamatoja vairāki iemesli – ilgākas nekā paredzēts dažādās nepieciešamās procedūras, vēlme saskaņot abus posmus, rūpējoties par labu pārvaldību, nepieciešamība kompensēt reklāmas iekārtu skaita samazinājumu un vēlme pietiekami ilgu laiku sniegt sabiedriskos pakalpojumus iedzīvotājiem.

(207) Beļģijas iestādes uzskata, ka *Villo* koncesija bija piešķirta *JCD* ar skaidru un nepārprotamu pilnvarojumu, kas noteica kompensēšanas parametrus un ļāva novērst pārmērīgu kompensēšanu (skatīt 193.–197. apsvērumu).

LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunkts

(208) Beļģijas iestādes apstiprina savu nostāju, ko tās pauda 2015. gada 21. maija vēstulē (skatīt 198. apsvērumu), ka *Villo* līgumā paredzētos pasākumus var uzskatīt par saderīgiem ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, jo:

i) koplietošanas velosipēdu nodrošināšana ir skaidri definēts mērķis Kopienas interesēs;

ii) līgums bija iecerēts kā piemērots un samērīgs instruments ar stimulējošu ietekmi;

iii) konkurences izkropļojumi un ietekme uz tirdzniecību bija ierobežota.

4.4. **Ieinteresēto personu iesniegtās papildu piezīmes**

4.4.1. *CCB iesniegtās papildu piezīmes*

(209) Kā uzskata *CCB*, *JCD* izmaksas, kas radās, izpildot *Villo* līgumu, bija ievērojami mazākas nekā sākotnēji deklarētās izmaksas, tātad tās izmaksas, uz kurām Beļģijas iestādes atsaucas, lai pierādītu pārmērīgas kompensēšanas neesību:

i) *JCD* guva labumu no ekspluatācijā nododamo velosipēdu skaita samazināšanas no 5000 uz 4500 velosipēdiem;

ii) *JCD* varēja gūt lielus ietaupījumus, pateicoties *Villo* līguma papildinājumam, kas samazināja uzstādāmo velosipēdu staciju skaitu no 400 uz 360; un

iii) *Villo* reģistrētais braucienu skaits 2015. gadā samazinājās par 150 000, salīdzinot ar 2014. gadu.

(210) *CCB* aprēķināja reklāmas ieņēmumus, ko, izpildot *Villo* līgumu, nopelnīja *JCD*, identificējot reklāmas iekārtas pēc to uzstādīšanas datuma un atrašanās vietas, pēc tam aprēķinot *JCD* apsaimniekoto reklāmas paneļu skaitu un, visbeidzot, piemērojot savam tīklam Briselē *JCD* oficiālās likmes, kā arī atlaides, ko šāda veida iekārtām parasti piemēro vides reklāmas nozarē. Saskaņā ar šiem aprēķiniem *JCD* daudz par zemu novērtēja attiecīgos reklāmas ieņēmumus.

(211) *CCB* secina, ka *JCD* laikā no 2009. gada maija līdz 2017. gada februārim saņēma pārmērīgu kompensāciju 27,3 miljonu EUR apmērā.

(212) Tā kā pārmērīgas kompensācijas neesība netika kontrolēta (skatīt 163. apsvērumu), *CCB* uzskata, ka bija jāievieš kontroles sistēma, lai katru gadu pārbaudītu, vai koncesionāram neveidojas pārmērīga kompensācija, un vajadzības gadījumā – jākoriģē šī konstatētā pārmērīgā kompensācija. Šī kontrole bija jāveic neatkarīgai trešai personai.

(213) Turklāt *CCB* uzskata, ka kontroli pār to, vai neveidojas pārmērīga kompensācija, vajadzētu balstīt uz pamatotu peļņu, kas aprēķināta, salīdzinot ar vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojuma izmaksām, nevis ar gūtajiem ieņēmumiem.

4.4.2. *JCD iesniegtās papildu piezīmes*

(214) Attiecībā uz GRP rādītāja izmantošanu, nosakot reklāmas ieņēmumus no *Villo* līguma (skatīt 162. un 184. apsvērumu), *JCD* paskaidroja, ka tas ir viens no kritērijiem, ko izmanto, lai noteiktu reklāmas tīklu vērtību. Tomēr *JCD* uzskata, ka ar reklāmas iekārtu teorētisko GRP rādītāju nepietiek, lai varētu novērtēt līgumā minētās iekārtas. *JCD* vērtē iekārtas, kas uzstādītas atbilstoši katram līgumam, ņemot vērā vidējos ieņēmumus no viena paneļa, kas aprēķināti valsts mērogā, un piemērojot tiem korekcijas koeficientu, atkarībā no dažādiem faktoriem, jo īpaši no paneļu GRP, no iekārtu atrašanās vietas pilsētā, kas ir stratēģiski svarīga reklāmdevējiem, kā arī no reklāmas spiediena pakāpes, kas dažādās pilsētās atšķiras, un no konkurences apstākļiem.

(215) Uzsverot *GRP* ierobežoto nozīmi, *JCD* tomēr atzīmē, ka, salīdzinot *GRP* un viena paneļa cenu lielākajā valsts mēroga tīklā un lielākajā Briseles tīklā, tiek konstatēta pārmaksa – attiecīgi [10–20] % un [20–30] %, un tā ir tuva korekcijas koeficientam, ko piemēro paneļiem saskaņā ar *Villo* līgumu, proti, [20–30] %.

(216) Attiecībā uz izmaksām, kas radās, izpildot *Villo* līgumu, *JCD* uzskata, ka *CCB* iegūtās summas neatbilst realitātei, un to var izskaidrot šādi:

i) *CCB* metodikā netiek ņemti vērā nepieciešamie ieguldījumi, lai izveidotu nepieciešamo infrastruktūru koncesijas sākumposmā;

ii) *CCB* norāda, ka izmaksas par vienu velosipēdu gadā sasniedza 1 450 EUR, kā bija minēts *JCD* piedāvājumā, un šīs summas pamatā bija aprēķini.

(217) *JCD* neatzīst summas, ko *CCB* piedāvā attiecībā uz pašvaldības nodokļa neitralizēšanu (skatīt 164. apsvērumu). Kā uzskata *JCD*, atšķirība starp *CCB* aprēķinātajām summām un faktiskajām summām ir izskaidrojama šādi:

i) tika norādītas nepareizas nodokļa likmes – pretēji *CCB* aprēķiniem, tikai dažas pašvaldības reklāmas iekārtām piemēro nodokļa likmi, kas pārsniedz 75 EUR par vienu ritinātu kvadrātmetru gadā;

ii) mehānisms tika piemērots pašvaldībām, uz kurām tas neattiecas – šķiet, ka *CCB* ir piemērojusi pārskatīšanas mehānismu *Etterbeek*, *Schaerbeek* un *Saint-Josse* komūnām, lai gan divpusējos līgumos ar šīm komūnām minētā klauzula nav iekļauta;

iii) mehānisms tika piemērots automātiski – praksē *JCD* saņēma summas saskaņā ar pārskatīšanas mehānismu tikai pēc atlīdzības iekasēšanas pašvaldībās. Var paiet noteikts laiks starp reklāmas iekārtu uzstādīšanu un ekspluatēšanu un to summu saņemšanu, kas tiek iekasētas saskaņā ar pārskatīšanas klauzulām.

(218) Attiecībā uz reklāmas ieņēmumiem *CCB* pārāk zemu novērtē *JCD* piemēroto atlaidi – šīs atlaides līmenis sasniedza [60–70] %, nevis 40 %. Piemērojot atbilstošu atlaides līmeni, reklāmas ieņēmumi ir daudz mazāki – gandrīz uz pusi – par *CCB* aprēķinātajiem.

(219) *JCD* apstrīd arī summu, ko *CCB* piedāvā attiecībā uz reklāmas iekārtu izmantošanu bez maksas (skatīt 165. apsvērumu). *JCD* uzskata – *CCB* ignorē to, ka *Villo* koncesijā paredzēto reklāmas iekārtu ekspluatācija nav atdalāma no velosipēdu nomas sabiedriskā pakalpojuma sniegšanas. Reklāmas ieņēmumi būtībā bija paredzēti sabiedriskā pakalpojuma finansēšanai.

(220) *JCD* uzskata, ka reklāmas iekārtas tika izmantotas, lai finansētu *Villo* koncesiju, jo *Villo* iekārtas tika ekspluatētas, lai segtu lielās izmaksas, kas radās, sniedzot velosipēdu nomas sabiedrisko pakalpojumu.

4.5. **Beļģijas iesniegtās papildu piezīmes**

(221) Attiecībā uz *Villo* līguma ilgumu (skatīt 161. apsvērumu) Beļģijas iestādes arī atzīmē, ka 2005. gada VTNP lēmumā, ko piemēroja *Villo* līguma noslēgšanas laikā, nebija paredzēts neviens noteikums, kas regulētu šā sabiedriskā pakalpojuma sniegšanas ilgumu (skatīt 181. apsvērumu). Turklāt Beļģijas iestādes uzskata, ka *Villo* koncesijas pagarināšana, pievienojot līgumam papildinājumu, bija pamatota trīs iemeslu dēļ:

i) apstākļi, kurus līgumslēdzējas puses nevarēja kontrolēt, bija aizkavējuši līguma izpildi;

ii) bija vēlams saskaņot abus *Villo* līguma posmus – abi līguma posmi sākotnēji bija ieplānoti uz piecpadsmit gadiem, bet tie sākās dažādos laikos. Šis apstāklis praksē būtu radījis divus atsevišķus termiņus pirmajam un otrajam posmam (kā norādīts papildinājuma preambulā); un

iii) *JCD* izmantoto reklāmas mēbeļu skaits tika samazināts saskaņā ar *Villo* līguma papildinājumu.

4.6. ***Villo* līguma otrais papildinājums**

(222) *Villo* līguma papildinājumu Galvaspilsētas Briseles reģiona valdība un *JCD* parakstīja 2018. gada 29. martā. Šis papildinājums tika ieviests, lai varētu precīzāk un regulārāk kontrolēt, vai nenotiek pārmērīga kompensēšana.

(223) Papildinājums paredz, ka *JCD* atsevišķās izmaksu uzskaites rezultāti tiek nosūtīti reģionam. Šie rezultāti parāda *Villo* koncesijas ieņēmumus, atsevišķi nodalot kā lietotāju maksājumus saņemtās summas, ieņēmumus no reklāmas, atbrīvojumu no atlīdzības maksājumiem reģionam un pašvaldību nodokļa palielinājuma neitralizēšanu, kā arī koncesijas izmaksas, atsevišķi nodalot ekspluatācijas izmaksas, apsaimniekošanas izmaksas un ar *Villo* pakalpojumu saistīto ieguldījumu amortizāciju.

(224) Papildinājums paredz, ka *JCD* gada finanšu pārskatu kontrolieris (turpmāk – "kontrolieris") katru gadu pārbauda, vai *JCD* piemērotie uzskaites nodalīšanas principi atbilst 2012. gada VTNP lēmumam. Katru gadu pēc kontroliera veiktās pārbaudes atsevišķās uzskaites rezultāti tiek nosūtīti revidentam.

(225) Revidents katru gadu pārbauda, vai vajadzību novērtējuma (*EBIT*) gada kopsummas dalījums ar izmaksu, kas saistītas ar *Villo* koncesijas izmantošanu, gada kopsummu (no 2009. gada) nepārsniedz robežvērtību [10–20] % ([61]). Ja šī robežvērtība ir pārsniegta (un minētā pārsnieguma ietvaros), atlīdzības reģionam summu, no kuras *JCD* ir atbrīvots, pieskaitot arī summu, ko rada ar pašvaldību nodokļiem saistītie pasākumi, ar atpakaļejošu datumu pilnībā vai daļēji izmaksā par iepriekšējo gadu.

(226) Papildinājums arī paredz, ka kontrolieris, izmantojot šo metodi, pārbauda, vai par 2009.–2017. gadu nav konstatēta pārmērīga kompensācija, un sagatavo vadības komitejai adresētu kopsavilkuma ziņojumu. Ziņojums bija jāsagatavo iespējami ātri pēc minētā papildinājuma parakstīšanas.

4.7. **Laikā pirms otrā papildinājuma veikto pasākumu novērtējums**

(227) Komisija savā novērtējumā izšķir laikposmu pirms papildinājuma pieņemšanas (skatīt 222. apsvērumu) un pēc papildinājuma pieņemšanas.

4.7.1. *Valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē*

(228) Kritēriji valsts atbalsta esības noteikšanai ir norādīti 70.–71. apsvērumā. 229.–249. apsvērumā tiek pārbaudīts, vai šie kritēriji ir izpildīti attiecībā uz katru pasākumu – atbrīvojumu no atlīdzības reģionam par publiskās telpas izmantošanu, pašvaldību nodokļa palielināšanas neitralizēšanu un reģionālo nodokļu neprognozējamības klauzulu (skatīt 22. apsvērumu).

([61]) Atbilst standarta koeficientam [10–20] % no ieņēmumiem.

4.7.1.1. Attiecināmība uz valsti un valsts līdzekļi

(229) Kritēriji attiecināmības uz valsti un valsts līdzekļu esības noteikšanai ir norādīti 72. un 73. apsvērumā.

Attiecināmība

(230) Netiek apstrīdēts, ka *Villo* koncesiju piešķīra Galvaspilsētas Briseles reģions un ka šis reģions pēc tam piešķīra arī papildu pasākumus (skatīt 19.–22. apsvērumu). Līdz ar to apstrīdētie pasākumi ir attiecināmi uz valsti.

Valsts līdzekļi

(231) Ieņēmumu zaudēšana Galvaspilsētas Briseles reģionā, kā arī dažādās pašvaldībās, kas ietilpst šā reģiona teritorijā, saistībā ar apstrīdētajiem pasākumiem ir valsts iestāžu neiegūtie līdzekļi un tādēļ arī valsts līdzekļi, kas pārskaitīti *JCD*.

(232) Attiecīgie valsts līdzekļi konkrēti ir: i) neiegūtie līdzekļi, atbrīvojot no Galvaspilsētas Briseles reģiona publiskās telpas izmantošanas maksas reklāmas iekārtas ar laukumu 8 m^2, un šie līdzekļi nepārsniedz [50 000–150 000] EUR gadā; ii) zaudētie ieņēmumi saistībā ar iespējamās reģionālo nodokļu palielināšanas neitralizēšanu, un to summa ir vienāda ar attiecīgā palielinājuma summu; un iii) zaudētie ieņēmumi saistībā ar iespējamās pašvaldības nodokļu palielināšanas neitralizēšanu, un to summa ir vienāda ar attiecīgā palielinājuma summu, sasniedzot ne vairāk kā [250 000–350 000] EUR gadā (skatīt 22. apsvērumu).

(233) *Villo* velosipēdu nomas sistēmu, papildus klientu maksājumiem, finansē arī no reklāmas iekārtu apsaimniekošanas un ekspluatācijas. Reklāmas ieņēmumi un koncesijas lietotāju maksājumi ir tikai privāti līdzekļi, un tos nevar klasificēt kā valsts līdzekļus.

(234) Komisija uzskata, ka *JCD* saņemtie reklāmas ieņēmumi acīmredzami nav valsts līdzekļi, jo šie reklāmas ieņēmumi rodas no privātiem līgumiem starp *JCD* un klientiem, un valsts tajos vispār neiejaucas.

(235) Turklāt nav iespējams uzskatīt, ka Galvaspilsētas Briseles reģions atsakās no valsts līdzekļiem tikai tāpēc vien, ka pats neveic nekādu saimniecisko darbību. Šāda valsts līdzekļu izpratne būtu pārāk plaša un liegtu valstij atļaut jebkuras darbības savā teritorijā, iepriekš nepārbaudot, vai valsts pati nevar veikt attiecīgo darbību.

4.7.1.2. Ekonomiskās priekšrocības piešķiršana

(236) Kritēriji selektīvas ekonomiskas priekšrocības esības noteikšanai ir norādīti 82. un 83. apsvērumā.

(237) Šajā gadījumā atbrīvojums no atlīdzības reģionam un pašvaldību nodokļu palielināšanas neitralizēšana ļāva *JCD* nesegt izmaksas, kuras parasti būtu jāsedz no uzņēmuma finanšu līdzekļiem, tādēļ tās, visticamāk, radīja priekšrocību.

(238) Beļģijas iestādes tomēr apgalvo, ka šie papildu pasākumi jāuzskata par kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem, uz kuriem attiecas judikatūra *Altmark* spriedumā.

(239) *Altmark* spriedumā Eiropas Savienības Tiesa norādīja, ka to izmaksu kompensēšana no valsts līdzekļiem, kas radušās, sniedzot vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumus, nerada priekšrocības, ar nosacījumu, ka tiek ievēroti visi četri šādi nosacījumi ([62]):

i) saņēmējuzņēmumam faktiski ir jābūt uzliktām sabiedrisko pakalpojumu pildīšanas saistībām un šīm saistībām jābūt skaidri definētām;

ii) kompensācijas aprēķināšanas kritēriji iepriekš ir jānosaka objektīvā un pārredzamā veidā;

([62]) Tiesas spriedums lietā *Altmark Trans un Regierungspräsidium Magdeburg*, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, 87.–95. punkts.

iii) kompensācija nevar pārsniegt summu, kas nepieciešama, lai segtu visus izdevumus vai daļu izdevumu, kas radušies, pildot sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistības, ņemot vērā atbilstošos ienākumus un saprātīgu peļņu saistībā ar šo pienākumu izpildi; un

iv) ja tā uzņēmuma atlase, kas atbild par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistībām, nav veikta, izmantojot publiskā iepirkuma procedūru, kas ļauj izvēlēties kandidātu, kurš spēj sniegt šos pakalpojumus, radot vismazākās izmaksas pašvaldībai, nepieciešamās kompensācijas līmenis jānosaka, pamatojoties uz to izmaksu analīzi, kas, pildot šos pienākumus, rastos pareizi vadītam un pietiekami aprīkotam vidējam uzņēmumam.

(240) Attiecībā uz otro *Altmark* kritēriju Komisija norāda, ka papildu pasākumu, kas tika iekļauti līgumā tikai pēc konkursa, un jo īpaši tāda pasākuma kā pašvaldību nodokļu palielināšanas neitralizēšana, finansiālā ietekme uz Galvaspilsētas Briseles reģionu nebija zināma laikā, kad šo pasākumu piešķīra, jo tā ir pilnībā atkarīga no pašvaldību nodokļu turpmākajām izmaiņām. Tā kā šā pasākuma maksimālā finansiālā ietekme nav ierobežota, Komisija to neuzskata par pilnīgi pārredzamu.

(241) Attiecībā uz trešo *Altmark* kritēriju – analizēto papildu pasākumu piešķiršanas laikā iepriekš netika pārbaudīts, vai *JCD* koncesijas izmantošanas laikā saņemtā kompensācija nepārsniegs summu, kas ir nepieciešama, lai segtu visas izmaksas vai to daļu, kas rodas, izpildot izrietošās saistības, ņemot vērā attiecīgos ieņēmumus un saprātīgu peļņu par šo saistību izpildi.

(242) Visbeidzot, attiecībā uz ceturto *Altmark* kritēriju Komisija uzskata, ka, pievienojot vairākus pasākumus jau pēc konkursa, nav skaidrs, vai, ņemot vērā *Altmark* sprieduma judikatūru, var uzskatīt par sasniegtu šā konkursa mērķi, proti, atlasīt operatoru, kas sabiedrībai var sniegt pakalpojumu par viszemāko maksu. Būtībā, ja visi kompensējamie pasākumi netiek iekļauti attiecīgajā uzaicinājumā uz konkursu, ir grūti secināt, vai šāds konkurss ļauj izvēlēties operatoru, kas sniedz vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu par viszemāko maksu, pat ja pati konkursa procedūra ir pārredzama.

(243) 240.–242. apsvērumā izklāstīto iemeslu dēļ Komisija uzskata, ka *Altmark* judikatūras nosacījumi šajā gadījumā nav izpildīti un līdz ar to papildu valsts līdzekļu pārskaitīšana, par kuru tika izlemts jau pēc konkursa, radīja *JCD* ekonomisku priekšrocību.

(244) Attiecībā uz šīs priekšrocības summas aprēķināšanu sākotnēji Beļģijas iestādes uzskatīja, ka pašvaldību nodokļu neitralizēšana sasniedza ne vairāk kā aptuveni [50 000–100 000] EUR gadā. Tomēr šajā aprēķinā tika ņemts vērā tas, ka pašvaldības parasti piemēro samazinātu nodokļa likmi sabiedriskajiem pakalpojumiem, salīdzinot ar komerciālajiem operatoriem, kuriem jāmaksā augstāka standarta likme. Beļģijas iestādes uzskata par priekšrocību tikai starpību starp labvēlīgāko nodokļa likmi, ko parasti piešķir sabiedriskajiem pakalpojumiem, un nodokļa likmi, ko faktiski piemēroja *JCD* saskaņā ar *Villo* koncesiju. Savukārt Komisija uzskata, ka *JCD* faktiski piešķirtā priekšrocība atbilst starpībai starp standarta likmi un *JCD* piemēroto likmi. Saskaņā ar Beļģijas iestāžu sākotnējiem aprēķiniem šī priekšrocība varēja sasniegt ne vairāk kā [250 000–350 000] EUR gadā ([63]).

(245) Kopumā *JCD* ieguva priekšrocību, kuras summa sasniedza ne vairāk kā [400 000–500 000] EUR gadā [50 000–150 000] EUR par atbrīvojumu no atlīdzības, izmantojot Galvaspilsētas Briseles reģiona publisko telpu, un [250 000–350 000] EUR, piemērojot cenu pārskatīšanas klauzulu attiecībā uz pašvaldību nodokļiem, skatīt 22. apsvērumu).

4.7.1.3. Selektīvs raksturs

(246) Kritēriji pasākuma selektīvā rakstura izvērtēšanai ir norādīti 97. apsvērumā.

([63]) Skatīt sākšanas lēmuma 82. apsvērumu.

(247) Tā kā apstrīdētie pasākumi ir individuāli atbalsta pasākumi, ekonomiskas priekšrocības identificēšana (skatīt 236.–245. apsvērumu) ļauj pieņemt, ka tie ir selektīvi ([64]). Tā kā nav norādes par pretējo, minētais pieņēmums ir piemērojams arī šajā gadījumā, un tas ir pietiekams, lai pasākumus atzītu par selektīviem.

4.7.1.4. Konkurences izkropļojumi un ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm

(248) To pašu iemeslu dēļ, kas izklāstīti 103.–121. apsvērumā, *JCD* piešķirtajiem papildu pasākumiem attiecībā uz *Villo* koncesiju ir ietekme, kas potenciāli var izkropļot konkurenci un ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm.

4.7.1.5. Secinājums par atbalsta esību

(249) Pamatojoties uz iepriekš teikto, Komisija uzskata, ka attiecībā uz papildu pasākumiem, kas saistīti ar sabiedrisko pakalpojumu koncesijas *Villo* izmantošanu Galvaspilsētas Briseles reģionā, ko īstenoja *JCD*, ir izpildīti kumulatīvie valsts atbalsta kritēriji, tādēļ šie pasākumi ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

4.7.2. *Atbalsta likumība*

(250) Komisija konstatē, ka papildu pasākumi, uz kuriem attiecas šī sūdzības daļa un kuri ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē, nav paziņoti saskaņā ar LESD 108. panta 3. punktu.

(251) Tomēr Beļģijas iestādes uzskata, ka gadījumā, ja šie pasākumi ir valsts atbalsts, kompensēšana par sabiedrisku pakalpojumu sniegšanu bija saderīga ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz VTNP lēmumu, kas bija piemērojams attiecīgajā laikā (laikā, kad šie pasākumi tika piešķirti, spēkā bija 2005. gada VTNP lēmums, kas tika aizstāts ar 2012. gada VTNP lēmumu). Abi šie dokumenti paredzēja atbrīvojumu no paziņošanas pienākuma pasākumiem, kas atbilst to saderības prasībām ([65]).

(252) Lai pasākumus varētu uzskatīt par saderīgiem, pietiek ar to, ka tie atbilst nosacījumiem, kuri noteikti 2005. gada VTNP lēmumā, kas tika piemērots to piešķiršanas laikā. Atbilstība 2005. gada VTNP lēmumam tiek analizēta turpmāk.

4.7.3. *Atbalsta saderība, pamatojoties uz 2005. gada VTNP lēmumu*

4.7.3.1. Piemērošanas joma

(253) 2005. gada VTNP lēmums attiecas tikai uz pakalpojumiem, kurus var klasificēt kā pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi. No judikatūras izriet, ka, tā kā nav nozares noteikumu, kas reglamentētu šo jautājumu Savienības līmenī, dalībvalstīm ir plaša rīcības brīvība definēt pakalpojumus, kurus var klasificēt kā pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi, bet Komisijas pienākums ir nodrošināt acīmredzamu kļūdu neesību.

(254) Šajā gadījumā Komisija uzskata, ka acīmredzamas kļūdas nav, jo pakalpojums apmierina iedzīvotāju vajadzības, kuras bez valsts iejaukšanās nevarētu apmierināt uz tādiem pašiem nosacījumiem (piemēram, ar lietotāju samaksātajām summām nepietiktu pakalpojuma izmaksu segšanai). Interesanti arī atzīmēt, ka Beļģijas Konstitucionālā tiesa, kura ir lēmusi par šo jautājumu, ir apstiprinājusi, ka *Villo* automatizētās velosipēdu nomas sistēmai ir sabiedrisko pakalpojumu raksturs ([66]).

([64]) Tiesas 2005. gada 4. jūnija spriedums lietā Komisija/*MOL*, C-15/14 P, ECLI:EU:C:2015:362, 60. punkts. Tiesas 2006. gada 30. jūnija spriedums lietā Beļģijas Karaliste/Komisija, C-270/15 P, ECLI:EU:C:2016:489, 49. punkts. Vispārējās tiesas 2017. gada 13. decembra spriedums lietā Grieķijas Republika/Komisija, T-314/15, ECLI:EU:T:2017:903, 79. punkts.

([65]) Skatīt 2005. gada VTNP lēmuma un 2012. gada VTNP lēmuma 3. pantu.

([66]) Skatīt Beļģijas Konstitucionālās tiesas 2012. gada 31. maija spriedumu 68/2012.

(255) Saskaņā ar 2005. gada VTNP lēmuma 2. panta 1. punkta a) apakšpunktu to piemēro valsts atbalstam sabiedrisko pakalpojumu kompensācijai, kas ir mazāka par 30 miljoniem EUR gadā un ko piešķir uzņēmumiem, kuru vidējais gada apgrozījums, atskaitot nodokļus un attiecībā uz visām darbībām kopā, nesasniedza 100 miljonus EUR divus finanšu gadus pēc kārtas pirms vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojuma piešķiršanas.

(256) Saskaņā ar Beļģijas iestāžu aplēsēm kopējā atbalsta summa, kas tika piešķirta *JCD* kā atbrīvojums no atlīdzības par publiskās telpas izmantošanu un lai neitralizētu pašvaldību nodokļu palielinājumu, bija daudz mazāka par 30 miljoniem EUR gadā, nepārsniedzot maksimālo summu [400 000–500 000] EUR gadā (skatīt 245. apsvērumu). Turklāt gada apgrozījums 2006.–2007. gadā bija daudz mazāks par 100 miljoniem EUR. Tādēļ, pamatojoties uz to, jāpiemēro 2005. gada VTNP lēmums.

4.7.3.2. Atbilstība prasībām

(257) 2005. gada VTNP lēmuma 4. pantā ir noteikts, ka "atbildību par pakalpojuma ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi sniegšanu uztic attiecīgajam uzņēmumam ar vienu vai vairākiem tiesību aktiem, kuru formu var noteikt katra dalībvalsts. Tiesību akts vai akti jo īpaši nosaka: (..) kārtību, kādā novērst un atmaksāt jebkādu kompensācijas pārmaksu".

(258) Skaidrs un precīzs apraksts par to, kā atgūt iespējamu pārmērīgu kompensāciju un kā to novērst, *JCD* pilnvarojumā tika iekļauts tikai no 2018. gada 29. marta, pieņemot otro *Villo* līguma papildinājumu (skatīt 222.–226. apsvērumu). Tādēļ Komisija uzskata, ka šī 2005. gada VTNP lēmuma prasība nav ievērota un attiecīgais atbalsts nav saderīgs ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz 2005. gada VTNP lēmumu.

4.7.4. *Atbalsta saderība, pamatojoties uz 2012. gada VTNP lēmumu*

4.7.4.1. Piemērošanas joma

(259) 2012. gada VTNP lēmuma 10. panta b) punktā ir paredzēts, ka "viss atbalsts, kas ieviests pirms šā lēmuma stāšanās spēkā un kas nebija saderīgs ar iekšējo tirgu un atbrīvots no paziņošanas prasības saskaņā ar Lēmumu 2005/842/EK, bet kas atbilst šajā lēmumā paredzētajiem nosacījumiem, ir saderīgs ar iekšējo tirgu un atbrīvots no iepriekšējas paziņošanas prasības". Tādēļ, ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka šis atbalsts jāanalizē, pamatojoties uz 2012. gada VTNP lēmumu.

(260) Kā paskaidrots 253. un 254. apsvērumā, Komisija uzskata, ka vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojuma definīcijā nav acīmredzamas kļūdas. Saskaņā ar 2012. gada VTNP lēmuma 2. panta 1. punkta a) apakšpunktu to piemēro valsts atbalstam attiecībā uz sabiedrisko pakalpojumu kompensāciju, kas ir mazāka par 15 miljoniem EUR gadā. Saskaņā ar Beļģijas iestāžu aplēsēm *JCD* piešķirtā atbalsta kopsumma ir ievērojami mazāka par šo robežvērtību (skatīt 245. apsvērumu). Tādēļ, pamatojoties uz to, jāpiemēro 2012. gada VTNP lēmums.

4.7.4.2. Atbilstība prasībām

(261) 2012. gada VTNP lēmuma (tāpat kā 2005. gada VTNP lēmuma) 4. pantā ir noteikts: "Pakalpojuma ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi sniegšanu uztic attiecīgajam uzņēmumam ar vienu vai vairākiem aktiem, kuru formātu var noteikt katra dalībvalsts. Tiesību akts vai akti jo īpaši nosaka: (..) kārtību, kādā novērst un atmaksāt jebkādu kompensācijas pārmaksu."

(262) Kā paskaidrots 258. apsvērumā, Komisija uzskata, ka šī VTNP lēmuma prasība nav ievērota un attiecīgais atbalsts nav saderīgs ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz 2012. gada VTNP lēmumu.

4.7.5. *Atbalsta saderība, pamatojoties uz 2012. gada VTNP nostādnēm*

4.7.5.1. Piemērošanas joma

(263) Saskaņā ar Komisijas paziņojuma "Eiropas Savienības nostādnes par valsts atbalstu, ko piešķir kā kompensāciju par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu" ([67]) (turpmāk – "2012. gada VTNP nostādnes"), 7. punktu: "Šajā paziņojumā izklāstītie principi attiecas uz kompensāciju par sabiedrisko pakalpojumu vienīgi tad, ja runa ir par valsts atbalstu, uz ko neattiecas [2012. gada VTNP] Lēmums." Tādēļ, ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka šis atbalsts jāanalizē, pamatojoties uz 2012. gada VTNP nostādnēm.

(264) Saskaņā ar 2012. gada VTNP nostādņu 69. punktu: "Komisija šajā paziņojumā izklāstītos principus piemēros nelikumīgam atbalstam, attiecībā uz kuru tā pieņem lēmumu pēc 2012. gada 31. janvāra, pat ja atbalsts tika piešķirts pirms šā datuma." Tādēļ 2012. gada VTNP nostādnes ir piemērojamas jau no *Villo* koncesijas sākuma.

4.7.5.2. Atbilstība prasībām

(265) Komisija pārbaudīs atbalsta saderību ar nosacījumiem, kas izklāstīti 2012. gada VTNP nostādņu 2. iedaļā, ņemot vērā to, ka saskaņā ar šo nostādņu 61. punktu: "Principus, kas izklāstīti 14., 19., 20., 24., 39., 51. līdz 59. punktā un 60. punkta a) apakšpunktā, nepiemēro atbalstam, kas atbilst nosacījumiem, kas paredzēti 2. panta 1. punktā [2012. gada VTNP] Lēmumā." Kā iepriekš norādīts (skatīt 260. apsvērumu), šajā gadījumā atbalsts atbilst minētajiem nosacījumiem.

Reāls pakalpojums ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi

(266) Saskaņā ar 2012. gada VTNP nostādņu 12. punktu: "Atbalsts jāpiešķir tāda pakalpojuma sniegšanai, kam patiesi ir vispārēja tautsaimnieciska nozīme un kas ietilpst Līguma 106. panta 2. punkta darbības jomā." Komisija uzskata, ka *Villo* līguma izpilde ir reāls pakalpojums ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (skatīt 253.–254. apsvērumu).

Nepieciešamība pēc pilnvarojuma, kurā norādītas sabiedrisko pakalpojumu saistības un kompensācijas aprēķināšanas metodes

(267) Saskaņā ar 2012. gada VTNP nostādņu 15. punktu: "Atbildību par VTNP sniegšanu attiecīgajam uzņēmumam vai uzņēmumiem uztic ar vienu vai vairākiem aktiem, kuru formu katra dalībvalsts var noteikt pati." Saskaņā ar 16. punktu šajā aktā vai aktos jo īpaši jānorāda sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas pienākuma saturs un ilgums; attiecīgais uzņēmums un vajadzības gadījumā aptvertā teritorija; jebkuru to ekskluzīvo vai īpašo tiesību raksturs, ko atbalsta piešķīrēja iestāde ir piešķīrusi konkrētajam uzņēmumam; kompensācijas mehānisma apraksts un kompensācijas aprēķināšanas, uzraudzības un pārskatīšanas parametri; un pasākumi, lai nepieļautu iespējamu pārmērīgu kompensāciju un nodrošinātu šādas pārmērīgas kompensācijas atmaksu.

(268) *Villo* koncesiju Beļģijas iestādes *Villo* līgumā definēja kā sabiedrisko pakalpojumu koncesiju. Turklāt 2010. gada 25. novembrī reģiona parlaments pieņēma rīkojumu, kas reglamentē *Villo* sabiedriskā pakalpojuma darbību.

(269) *Villo* līgums definē šo sabiedrisko pakalpojumu kā "automatizētas velosipēdu nomas sistēmas nodrošināšanu visā Galvaspilsētas Briseles reģiona teritorijā uz koncesionāra rēķina un riska, valdības pārraudzībā un atbilstoši noteiktiem obligātiem nosacījumiem". Tajā ir noteiktas sabiedrisko pakalpojumu saistības, kas jāuzņemas koncesijas operatoram. Šis dokuments apraksta pakalpojuma raksturu, ģeogrāfisko aptvērumu un darbību. Tas apraksta arī tarifikācijas sistēmu, kas piemērojama lietotājiem.

(270) Pilnvarojuma ilgums: koncesijai tika noteikts 15 gadu ilgums, kas tika pagarināts par diviem gadiem un četriem mēnešiem (skatīt 161. apsvērumu) ar 2011. gada 9. jūnija koncesijas papildinājumu. Šo ilgumu pamato nepieciešamo ieguldījumu lielums. To īpaši apliecina tas, ka *JCD* cieta ievērojamus ekonomiskos zaudējumus un sāka gūt peļņu tikai no 2016. gada (skatīt turpmāk 1. tabulu).

([67]) OV C 8, 11.1.2012., 4. lpp.

(271) Kompensēšanas parametri: kompensēšanas parametri saistībā ar attiecīgajiem atbalsta pasākumiem (papildu pasākumiem) ir skaidri definēti *Villo* līgumā.

(272) Pārbaude, vai nav notikusi pārmērīga kompensēšana: pārmērīgas kompensācijas neesības kontrole bija jāizveido kā saderības nosacījums gan saistībā ar 2012. gada VTNP lēmumu (skatīt tā 4. panta e) punktu), gan 2012. gada VTNP nostādnēm (skatīt to 16. punkta e) apakšpunktu). Komisija 262. apsvērumā secināja, ka šajā gadījumā nav ievērota 2012. gada VTNP lēmuma 4. panta e) punkta prasība. Tomēr no kontroliera, proti, auditorfirmas KPMG, veiktajiem kontroles pasākumiem izriet, ka laikposmā no 2009. līdz 2017. gadam faktiski nebija nekādas pārmērīgas kompensācijas (skatīt turpmāk 1. tabulu).

1. tabula

Pārbaude, vai nav notikusi pārmērīga kompensēšana

	2009.g.	2010.g.	2011.g.	2012.g.	2013.g.	2014.g.	2015.g.	2016.g	2017.g	Kopā
Ieņēmumi no reklāmas iekārtām ar laukumu 2 m2	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]
Ieņēmumi no dubļusargu ekspluatācijas	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]
Ieņēmumi no reklāmas iekārtām ar laukumu 8 m2	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]
Ieņēmumi no lietotāju maksām	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]
Ieņēmumi no nodokļa atmaksas par iekārtām ar laukumu 2 m2	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]
Ieņēmumi no nodokļa atmaksas par iekārtām ar laukumu 8 m2	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]
Ieņēmumi kopā (A)	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]
Atlīdzība reģionam	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]
Ieņēmumi no cenu pārskatīšanas klauzulas	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]
Kopējā kompensācija par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu (B)	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]
Nodokļi par reklāmas izvietošanu	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]
Tiešās ekspluatācijas izmaksas	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]
Apsaimniekošanas izmaksas	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]
Amortizācija	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]
Kopējās izmaksas (C)	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]
Ieņēmumi no ekspluatācijas (D) = (A) + (B) - (C)	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]
Rentabilitāte (E) = (D) / (C)	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]

(273) *CCB* iesniedza vairākas piezīmes par pārbaudi, vai nav notikusi pārmērīga kompensēšana.

(274) No vienas puses, *CCB* uzskata, ka, aprēķinot *JCD* piešķirto kompensāciju, nevar ņemt vērā izmaksas, kas saistītas ar reklāmas iekārtu uzstādīšanu un ekspluatāciju (skatīt 162. apsvērumu). Turklāt *CCB* uzskata, ka publiskās telpas bezmaksas izmantošana reklāmas nolūkos (kuru tā dēvē par atbrīvošanu no atlīdzības par pašvaldības publiskās telpas izmantošanu) ir skaitliski jānovērtē, salīdzinot to ar reklāmas iekārtu vērtību (skatīt 165. apsvērumu).

(275) Arī Komisija uzskata, ka, pārbaudot, vai nav notikusi pārmērīga kompensēšana, jāņem vērā reklāmas iekārtas. Pārbaudi veic, salīdzinot ieņēmumus un izmaksas, ko faktiski rada minētās iekārtas. Šajā jomā nav nepieciešams izmantot paneļu novērtējumu, kas pats par sevi ir atkarīgs no ieņēmumiem un izmaksām, kuras varētu radīt šādas iekārtas (skatīt iepriekš 1. tabulu). Ja reklāmas iekārtu ekspluatācijas vērtība ir lielāka nekā tā, kas nepieciešama, lai segtu izmaksas, kuras rada *Villo* koncesijas ekspluatācija, šai nelīdzsvarotībai ar aprēķina palīdzību jānodrošina pārmērīgas kompensācijas konstatēšana.

(276) *CCB* apstrīd piešķirtā atbalsta summu, kas izriet no atbrīvojuma no pašvaldības nodokļiem (skatīt 164. apsvērumu). *JCD* norādīja uz vairākām kļūdām *CCB* aprēķinos (skatīt 217. apsvērumu). Neraugoties uz to, Komisija atzīmē, ka, pat ņemot vērā *CCB* konstatēto atbalsta summu 650 000 EUR gadā, šis sabiedriskais pakalpojums laikposmā no 2009. līdz 2017. gadam kopumā radīja zaudējumus.

(277) Attiecībā uz *CCB* apgalvojumu, ka *JCD* izmaksas, kas saistītas ar *Villo* līguma izpildi, bija ievērojami mazākas par sākotnēji deklarētajām (skatīt 209. apsvērumu), pietiek norādīt uz to, ka pārbaudē, vai nav notikusi pārmērīga kompensēšana, izmanto faktiskās *JCD* izmaksas, nevis prognozes vai aplēses.

(278) Noslēgumā Komisija secina, ka *JCD* laikā no 2009. līdz 2017. gadam nesaņēma pārmērīgu kompensāciju par vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojuma *Villo* sniegšanu.

(279) Komisija uzskata, ka kontroles mehānisms, ar ko konstatē pārmērīgas kompensācijas neesību, patiesi ir nepieciešams tikai tādēļ, lai deklarētu atbalstu par saderīgu, pamatojoties uz 2012. gada VTNP lēmumu, ja par pārmērīgas kompensēšanas neesības kontroli ir atbildīga valsts, kā arī lai deklarētu atbalstu par saderīgu saskaņā ar 2012. gada VTNP nostādnēm attiecībā uz paziņotajiem pasākumiem, ja šis kontroles mehānisms ir pamats, kuru Komisija izmanto, lai izslēgtu iespēju, ka nākotnē ir iespējama pārmērīga kompensēšana, jo Komisija neveic ex-post pārbaudes. Kad Komisija ex-post pārbauda pārmērīgas kompensācijas neesību, šis oficiālais kritērijs zaudē mērķi, proti, iespējamās pārmērīgās kompensācijas nepieļaušanu. Ja Komisija veic ex-post pārbaudi, jebkura konstatētā pārmērīgā kompensācija jāatgūst, neatkarīgi no tā, vai kontrole ir notikusi, vai nav, un otrādi – ar pārmērīgas kompensācijas neesību pietiek, lai būtu izpildītas 2012. gada VTNP nostādņu saderības prasības šajā jomā.

(280) Būtībā šajā gadījumā Komisija uzskata – tam, ka pagātnē dalībvalsts ir veikusi nepilnīgu pārbaudi, kurā nav konstatēta pārmērīga kompensēšana, ir ierobežota nozīme, ja minētā nosacījuma mērķis (pārmērīgas kompensācijas neesība) tiek sasniegts. Jāpiebilst, ka gadījumos, kad Komisija pieņēma negatīvu lēmumu un deva rīkojumu atgūt kompensāciju par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu (ja nebija acīmredzamu kļūdu sabiedriskā pakalpojuma definīcijā), šī atgūšana attiecās tikai uz tādu pārmērīgo kompensāciju, ko bija aprēķinājusi Komisija, neatkarīgi no dalībvalsts veiktās kontroles kvalitātes ([68]). Visos šajos gadījumos pārmērīgas kompensācijas kontrole, kas jāveic dalībvalstij, vai nu nebija notikusi vispār, vai bija nepilnīga (līdz ar to rodoties pārmērīgai kompensācijai). Cita iespēja šādā situācijā būtu prasība atgūt visas sabiedrisko pakalpojumu kompensācijas, kas piešķirtas sabiedrisko pakalpojumu operatoram, kaut arī tas bija sniedzis sabiedriskos pakalpojumus, pamatojoties tikai uz to, ka nav izveidots apmierinošs kontroles mehānisms, un neatkarīgi no faktiskā šīs pārmērīgās kompensācijas apjoma.

(281) Šāda pieeja gala rezultātā varētu izraisīt visu operatoram piešķirto sabiedrisko pakalpojumu kompensāciju atgūšanu, pat ja tas nebūtu saņēmis pārmērīgu kompensāciju. Komisija uzskata, ka šāda alternatīva būtu pretrunā ar LESD principiem, kas attiecas uz vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu būtisko nozīmi Eiropas Savienībā, un jo īpaši ar LESD 14. pantu, kas paredz, ka Savienībai jānodrošina, lai vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumi darbotos, pamatojoties uz tādiem principiem un ar tādiem nosacījumiem, lai būtu iespējams sasniegt izvirzītos mērķus.

(282) Tādēļ Komisija uzskata, ka šajā gadījumā nosacījumu par pārbaudi, vai nav notikusi pārmērīga kompensēšana, var uzskatīt par izpildītu.

Atbilstība Komisijas Direktīvai 2006/111/EK ([69])

(283) Saskaņā ar 2012. gada VTNP nostādņu 18. punktu: "Atbalsts tiks uzskatīts par saderīgu ar iekšējo tirgu, balstoties uz Līguma 106. panta 2. punktu, vienīgi tad, ja attiecīgais uzņēmums vajadzības gadījumā ievēro Direktīvu 2006/111/EK."

(284) Attiecībā uz grāmatvedības uzskaites nodalīšanu radās dažas neskaidrības par *JCD* izmaksu uzskaiti, jo īpaši saistībā ar to, kādā veidā ieņēmumus, kas iegūti no līgumiem, par kuriem notika sarunas valsts līmenī, piesaista iekārtām, uz kurām attiecās *Villo* koncesija (skatīt 184. apsvērumu). Pēc *Villo* līguma otrā papildinājuma pieņemšanas (skatīt 4.6. iedaļu) kontrolieris pārbaudīja grāmatvedības uzskaites nodalīšanas principus, ko *JCD* izmantoja katru gadu. Šī pārbaude tika veikta arī par visu attiecīgo laikposmu (2009.–2017. gadu), un pēc Beļģijas iestāžu un *JCD* paskaidrojumiem (skatīt 196., 214. un 215. apsvērumu) Komisija uzskata, ka izmaksu uzskaites sistēma atbilst Direktīvas 2006/111/EK prasībām un pārbaude par to, vai ir notikusi pārmērīga kompensēšana (skatīt iepriekš 1. tabulu), ir veikta, pamatojoties uz atbilstošu grāmatvedības uzskaites nodalīšanu.

Prasība neizmaksāt pārmērīgas kompensācijas

(285) Saskaņā ar 2012. gada VTNP nostādņu 49. punktu: "Dalībvalstīm jāpārliecinās, vai (..) uzņēmumi nesaņem kompensāciju, kas pārsniedz summu, kas noteikta atbilstoši šajā iedaļā minētajām prasībām."

([68]) Attiecībā uz to jo īpaši skatīt 2012. gada 25. janvāra lēmumu lietā SA.14588 un 2018. gada 10. jūlija lēmumu lietā SA.37977.

([69]) Komisijas 2006. gada 16. novembra Direktīva 2006/111/EK par dalībvalstu un publisku uzņēmumu finansiālo attiecību pārredzamību, kā arī par dažu uzņēmumu finanšu pārredzamību (OV L 318, 17.11.2006., 17. lpp.).

(286) Kā paskaidrots 272. apsvērumā, *JCD* par pagājušo periodu nav saņēmis pārmērīgu kompensāciju.

Secinājums

(287) Pamatojoties uz iepriekš minēto, Komisija secina, ka atbalsta pasākumi, kas *JCD* piešķirti saskaņā ar *Villo* līgumu, ir saderīgi ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz 2012. gada VTNP nostādnēm attiecībā uz *Villo* koncesijas periodu pirms otrā papildinājuma pieņemšanas, tas ir, laikā no 2008. gada 5. decembra līdz 2018. gada 29. martam.

4.8. **Laikā pēc otrā papildinājuma veikto pasākumu novērtējums**

4.8.1. *Valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē*

(288) Tā kā otrais papildinājums neizmainīja pasākumus, kas saskaņā ar *Villo* līgumu tika piešķirti *JCD*, Komisijas novērtējums par valsts atbalsta esību (skatīt 229.–249. apsvērumu) paliek nemainīgs.

4.8.2. *Atbalsta saderība, pamatojoties uz 2012. gada VTNP lēmumu*

(289) Otrais papildinājums novērš iepriekšējā pilnvarojumā konstatētos trūkumus (skatīt 262. apsvērumu), iekļaujot tekstā skaidru un precīzu aprakstu par to, kā atgūt iespējamo pārmērīgo kompensāciju un kā to nepieļaut.

(290) 2012. gada VTNP lēmuma 6. pantā ir noteikts: "Dalībvalstis nodrošina, ka (..) uzņēmums nesaņem kompensāciju, kas pārsniedz saskaņā ar 5. pantu noteikto summu [kompensācijas summa nedrīkst būt lielāka par summu, kas nepieciešama, lai segtu neto izmaksas, kas rodas, pildot sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas pienākumus, tostarp saprātīgu peļņu]. Dalībvalstis pēc Komisijas pieprasījuma sniedz pierādījumus. Tās veic regulāras pārbaudes vai nodrošina, ka tās tiek veiktas, vismaz ik pēc trīs gadiem pilnvarojuma akta darbības periodā un tā beigās."

(291) 6. pants arī paredz: "Ja uzņēmums ir saņēmis kompensāciju, kas pārsniedz saskaņā ar 5. pantu noteikto summu, dalībvalstis pieprasa attiecīgajam uzņēmumam atmaksāt saņemto pārmērīgo kompensāciju."

(292) Otrajā papildinājumā ir noteikts, ka revidents katru gadu pārbauda, vai kompensācijas summa nepārsniedz sabiedriskā pakalpojuma sniegšanai nepieciešamo summu, tostarp paredzot saprātīgu peļņu. Ja šī robeža tiek pārsniegta un minētā pārsnieguma ietvaros, pārsnieguma summu ar atpakaļejošu datumu samaksā *JCD* (skatīt 225. apsvērumu).

(293) 289.–292. apsvērumā izklāstīto iemeslu dēļ Komisija secina, ka atbalsta pasākumi, kas *JCD* piešķirti saskaņā ar *Villo* līgumu, ir saderīgi ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz 2012. gada VTNP lēmumu, laikā pēc otrā papildinājuma pieņemšanas.

(294) Jāpiebilst, ka šīs pārbaudes pamatā bija izmaksu un peļņas salīdzinājums ar standarta rezervi [10–20] %, un tā atbilst standarta peļņas normai [10–20] %, kas uzskatāma par saprātīgu, pamatojoties uz informācijas apmaiņu ar *CCB* un *JCD* ([70]). Lai ņemtu vērā *CCB* piezīmi, priekšroka tika dota izmaksu normai, nevis peļņas normai (skatīt 213. apsvērumu).

5. **NESADERĪGĀ ATBALSTA ATGŪŠANA SAISTĪBĀ AR 1984. GADA LĪGUMA REKLĀMAS IEKĀRTĀM**

(295) Saskaņā ar LESD, ja Komisija konstatē, ka atbalsts nav saderīgs ar iekšējo tirgu, tai ir tiesības pieņemt lēmumu, ka attiecīgajai dalībvalstij šis atbalsts jāatceļ vai jāgroza ([71]). Tāpat arī Eiropas Savienības tiesas ir konsekventi atzinušas, ka dalībvalsts pienākums atsaukt atbalstu, kuru Komisija uzskata par nesaderīgu ar iekšējo tirgu, ir paredzēts, lai atjaunotu iepriekšējo situāciju ([72]).

([70]) Skatīt arī sākšanas lēmuma 109. apsvērumu.
([71]) Tiesas 1973. gada 12. jūlija spriedums lietā Komisija/Vācija, 70/72, ECLI:EU:C:1973:87, 13. punkts.
([72]) Tiesas 1990. gada 21. marta spriedums lietā Beļģija/Komisija, C-142/87, ECLI:EU:C:1990:125, 66. punkts.

(296) Šajā jautājumā Savienības tiesas ir uzskatījušas, ka minētais mērķis ir sasniegts, kad saņēmējs ir atmaksājis nelikumīgi piešķirtā atbalsta summas. Ar šo atmaksājumu saņēmējs zaudē priekšrocību, kas viņam bija iekšējā tirgū, salīdzinājumā ar konkurentiem, un tiek atjaunota situācija pirms atbalsta maksājuma ([73]).

(297) Saskaņā ar minēto judikatūru Regulas (ES) 2015/1589 16. panta 1. punkts paredz: "Kad nelikumīga atbalsta gadījumos tiek pieņemti negatīvi lēmumi, Komisija izlemj, ka attiecīgā dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai atgūtu atbalstu no saņēmēja (..)."

(298) Rezultātā, tā kā attiecīgie pasākumi tika īstenoti, pārkāpjot LESD 108. panta 3. punktu, un ir uzskatāmi par nelikumīgu un nesaderīgu atbalstu, tiem ir jāpiemēro atgūšana, lai atjaunotu stāvokli, kāds bija tirgū pirms to piešķiršanas. Šai atgūšanai jāaptver laikposms no brīža, kad atbalsts tika darīts pieejams saņēmējam, līdz tā faktiskai atgūšanai saskaņā ar metodiku, kas izklāstīta 131.–141. apsvērumā. Par atgūstamajām summām jāmaksā procenti līdz to faktiskai atgūšanai.

6. **SECINĀJUMU KOPSAVILKUMS**

6.1. **1984. gada līgumā minētās reklāmas iekārtas**

(299) Komisija uzskata, ka attiecībā uz konkrētajām reklāmas iekārtām, kuras *JCD* uzstādīja un ekspluatēja Briseles pilsētas teritorijā saskaņā ar 1984. gada līgumu un kuras tika saglabātas pēc plānotā demontāžas datuma, kas norādīts 1999. gada līguma 10. pielikumā, nemaksājot ne nomas maksu, ne nodokļus, ir izpildīti kumulatīvie valsts atbalsta kritēriji, tādēļ šis pasākums ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

(300) Attiecībā uz šā atbalsta pasākuma likumību Komisija konstatē, ka pasākums, uz kuru attiecas šī sūdzības daļa un kas ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē, nav paziņots saskaņā ar LESD 108. panta 3. punktu un ir īstenots. Tāpēc tas ir nelikumīgs atbalsts.

(301) Komisija arī uzskata, ka šis atbalsts nav saderīgs ar iekšējo tirgu un tādēļ saskaņā ar Tiesas *CELF* judikatūru ([74]) tam jāpiemēro atbalsta atgūšana, tostarp atgūstot pamatsummu un procentus.

6.2. ***Villo* reklāmas iekārtas**

(302) Komisija uzskata, ka *Villo* līgumā paredzētie pasākumi ir valsts atbalsts, pamatojoties uz LESD 107. panta 1. punktu.

(303) Tomēr *Villo* līgumā paredzētie pasākumi ir saderīgi ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz LESD 106. panta 2. punktu.

(304) Attiecībā uz laikposmu no koncesijas sākuma 2008. gada 5. decembrī līdz otrā papildinājuma parakstīšanai (skatīt 4.6. iedaļu) 2018. gada 29. martā, Komisija uzskata, ka *Villo* līgumā paredzētie pasākumi atbilst 2012. gada VTNP nostādņu prasībām (skatīt 4.7. iedaļu). Tādēļ uz tiem nav jāattiecina atgūšana, kaut arī šie atbalsta pasākumi ir nelikumīgi, jo par tiem nav paziņots saskaņā ar LESD 108. panta 3. punktu.

(305) Attiecībā uz laikposmu no otrā papildinājuma parakstīšanas dienas līdz koncesijas beigām 2026. gada 16. septembrī Komisija uzskata, ka ir izpildītas 2012. gada VTNP lēmuma prasības, stingri ievērojot nosacījumus, kas izklāstīti minētajā papildinājumā (skatīt 4.8. iedaļu),

([73]) Tiesas 1999. gada 17. jūnija spriedums lietā Beļģija/Komisija, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:311, 64. un 65. punkts.
([74]) Tiesas 2008. gada 12. februāra spriedums lietā *CELF* un kultūras un komunikācijas lietu ministrs (*CELF I*), C-199/06, ECLI:EU:C:2009:79.

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Valsts atbalsts *JCD*, kura summa atbilst nesamaksātajai nomas maksai un nodokļiem par reklāmas iekārtām, kas tika uzstādītas saskaņā ar 1984. gada līgumu Briseles pilsētas teritorijā un tika saglabātas pēc demontāžas datuma, kas bija paredzēts 1999. gada līguma 10. pielikumā, un kuru Beļģija nelikumīgi piešķīra laikā no 2001. gada 15. septembra līdz 2010. gada 21. augustam, pārkāpjot Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 3. punktu, nav saderīgs ar iekšējo tirgu.

2. pants

1. Beļģijai ir pienākums nodrošināt, lai saņēmējs atmaksā 1. pantā minēto atbalstu.

2. Par atgūstamajām summām aprēķina procentus, sākot no datuma, kad tās tika izsniegtas saņēmējam, līdz to faktiskās atgūšanas dienai.

3. Procentus aprēķina pēc salikto procentu formulas saskaņā ar 5. nodaļu Komisijas Regulā (EK) Nr. 794/2004 ([75]).

3. pants

1. Lēmuma 1. pantā minētā atbalsta atgūšana ir tūlītēja un efektīva.

2. Beļģija nodrošina šā lēmuma izpildi četru mēnešu laikā no tā paziņošanas dienas.

4. pants

1. Divu mēnešu laikā pēc šā lēmuma paziņošanas Beļģija iesniedz Komisijai šādu informāciju:

a) kopsumma (pamatsumma un procenti), kas atgūstama no saņēmēja;

b) šā lēmuma izpildei jau pieņemto vai paredzēto pasākumu sīks apraksts;

c) dokumenti, kas apliecina, ka atbalsta saņēmējam ir pieprasīts atmaksāt atbalstu.

2. Beļģija regulāri informē Komisiju par valsts pasākumu gaitu, kas veikti šā lēmuma īstenošanai līdz 1. pantā minētā atbalsta pilnīgai atgūšanai. Pēc jebkura Komisijas pieprasījuma tā nekavējoties iesniedz visu informāciju par jau veiktajiem un plānotajiem pasākumiem šā lēmuma izpildei. Tā arī sniedz sīku informāciju par atbalsta summām un procentiem, kas jau ir atgūti no atbalsta saņēmēja.

5. pants

1. *Villo* līgumā paredzētie pasākumi ir valsts atbalsts, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punktu.

2. Attiecībā uz laikposmu no 2008. gada 5. decembra, kas ir *Villo* līguma parakstīšanas diena, līdz 2018. gada 29. martam, kas ir *Villo* līguma otrā papildinājuma parakstīšanas diena, *Villo* līgumā paredzētie pasākumi atbilst 2012. gada VTNP nostādņu prasībām ([76]) un ir saderīgi ar iekšējo tirgu. Šis atbalsts ir nelikumīgs, jo par to nav paziņots saskaņā ar LESD 108. panta 3. punktu.

([75]) Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regula (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (ES) 2015/1589, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.).

([76]) Komisijas paziņojums par Eiropas Savienības atbalsta noteikumu piemērošanu kompensācijai, kas piešķirta par vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu sniegšanu (OV C 8, 11.1.2012., 4. lpp.).

3. Attiecībā uz laikposmu no otrā papildinājuma parakstīšanas dienas 2018. gada 29. martā līdz koncesijas beigām 2026. gada 26. septembrī *Villo* līgumā paredzētie pasākumi atbilst 2012. gada VTNP lēmuma prasībām ([77]) un ir saderīgi ar iekšējo tirgu, ja tiek stingri ievēroti nosacījumi, kas izklāstīti *Villo* līguma otrajā papildinājumā.

6. pants

Šis lēmums ir adresēts Beļģijas Karalistei.

Briselē, 2019. gada 24. jūnijā

Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Margrethe VESTAGER

([77]) Komisijas 2011. gada 20. decembra Lēmums 2012/21/ES par Līguma par Eiropas Savienības darbību 106. panta 2. punkta piemērošanu valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (OV L 7, 11.1.2012., 3. lpp.).